Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 111 (361) ◆ Вівторок, 16 червня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

Президент України — у Франції

Сьогодні вранці Президент України Леонід Кравчук на чолі офіційної делегації нашої держави відбув до Франції. В Єлисейському палаці відбудуться зустріч і переговори з Президентом Франції Франсуа Міттераном.

В ході візиту буде підписано договір про взаєморозуміння і співробітництво між Україною і Францією, відбудеться урочиста церемонія підписання Україною Паризької хартії для нової Європи, а також церемонія підписання угоди про створення центру міжнародної торгівлі України у Франції.

Президент України зустрінеться також з прем'єр-міністром Франції П'єром Береговуа, представниками ділових кіл, прийме міністра оборони Франції П'єра Жокса.

Детальніше про цей візит ми розповімо в п'ятницю.

І. С. ПЛЮЩ повернувся з Бразилії

15 червня до Києва повернувся з Бразилії Голова Верховної Ради України І. С. Плющ, який очолював делегацію України на Конференції ООН по навколишньому середовищу і розвитку та світовій парламентській зустрічі, що проходили в м. Ріо-де-Жанейро.

Засідання спільної робочої групи Верховної Ради України і Верховної Ради Республіки Крим

З 8 по 12 червня 1992 р. в Києві відбулися засідання спільної робочої групи Верховної Ради України на чолі з першим заступником Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинцем і Верховної Ради Республіки Крим на чолі з Головою Верховної Ради Республіки Крим М. В. Багровим в рамках домовленостей, досягнутих 1 червня 1992 р. на консультативній зустрічі в Ялті Президії Верховної Ради України і Президії Верховної Ради Республіки Крим.

На засіданнях були розглянуті пропозиції про внесення змін і доповнень в прийнятий 29 квітня 1992 р. Верховною Радою України Закон «Про статус автономної Республіки Крим».

Учасники засідань виявили прагнення до продовження початого в Ялті діалога, взаємне довір'я і повагу до позицій сторін.

Результати проведеної роботи будуть розглянуті на спільному засіданні Президії Верховної Ради України і Президії Верховної Ради Криму, а потім — на сесіях Верховної Ради України і Верховної Ради Республіки Крим.

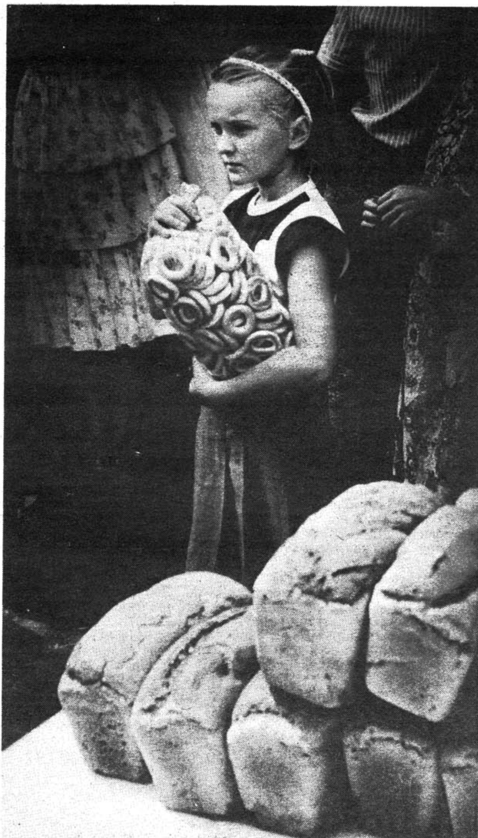
Час зустрічі визначено

15 червня відбулася телефонна розмова між Президентом України Л. М. Кравчуком і Президентом Російської Федерації Б. М. Єльциним.

У ході бесіди було досягнуто домовленості про зустріч на найвищому рівні 23 червня у Дагомисі.

У НЕДІЛЮ на центральній площі Сімферополя відбувся несанкціонований мітинг, на який з'бралось кілька сотень прихильників організації кримськотатарського національного руху (ОКНР). У ньому взяли також участь гості з Туреччини. Виступаючи на мітингу, голова центральної ради ОКНР Рефат Чубаров, інші промовці зажадали скасування конституції Криму, яка, на їх думку, ігнорує політичні права кримських татар. У прийнятій резолюції міститься також вимога заборонити проведення референдуму по визначенню статусу республіки.

У КАНАДСЬКОМУ місті Едмонтоні відбулося урочисте проголошення Олеся Гончара почесним доктором літератури 1992 року Альбертського університету. Така висока честь вперше виявлена письменникові з України.

СЕНЬЙОРИ ДОПОМОЖУТЬ?

На минулому тижні в Україні перебувала делегація Міністерства економічного співробітництва Німеччини. Перед вихідними парламентський статс-секретар Міністерства економіки Німеччини Міхаела Айгер, яка очолювала делегацію, влаштувала для журналістів прес-конференцію, під час якої коротко розповіла про візит.

За її словами, в Україну прибули представники багатьох фондів, завдання яких — допомогти молодій державі провести структурну перебудову виробництва та приватизацію, сприяти фаховій підготовці спеціалістів. Делегація уже розробила перші кроки такої допомоги. Зокрема, найближчим часом у Києві відкриють свої бюро фонди імені Ганса Зайбеля та Фрідріха Наумана, які опікуватимуться політичною та економічною освітою. Крім того, допомогу надаватимуть Центр міжнародної міграції, Німецький фонд економічного розвитку, Німецьке товариство економічної співпраці та інші організації, серед яких хотілося б ще згадати експертну службу сеньйорів, до якої входять визначні економісти, що після виходу на пенсію з гуманістичних почувань надають допомогу в галузі економіки. Планується, що найближчим часом їх прибуде в Україну близько сорока чоловік.

Для забезпечення цієї програми німецький уряд запровадив фонд у розмірі півтора мільйона марок, а щоб використовувати їх Україні варто лише підписати відповідну заяву.

Що ми іще в них не забрали? Бідні діти... Цукерки бачать лише по телевізору, печивом ласують уві сні, з нетерпінням чекають поки в бабусі на городі достигне черешня, полуниці та малина: мама зі своєю тисячею зарплати на ринок по фрукти не ходить...

От іще раз на тиждень морозиво та інколи вечорами бублик зі стаканом молока перепадає.

А десь далеко в шафі для одягу сховала мама на день народження для дочки баночку торгорічного сливового джему та відклала сотню-другу купонів на торт. Зрадіє дитина. Не знає іще, що й останню радість — морозиво й молоко — дяді з уряду своєю постановою від 10 червня у неї відібрали...

Що з того, що бубликами запаслись? Адже коли постанова про щомісячні грошові виплати малозабезпеченим громадянам на придбання продовольчих товарів буде реалізована, у пам'яті дитячій залишаться тільки дірочки від тих бубликів. А давно заборонене й забуте «купи цукерок» надового перетвориться на щоденне й дуже боляче: «Мамо, я хочу молока, не забудь купити його завтра»...

Андрій БОЄЧКО.

Фото Василя АРТЮШЕНКА.

СИНЬО-ЖОВТІ ПРАПОРИ СХИЛИЛИСЯ У ЖАЛОБІ

ПОПЕРЕДНЬО ПРО ПРИЧИНИ ТРАГЕДІЇ ● ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ НА ПОХОРОНІ ЗАГИБЛИХ ГІРНИКІВ ● КРАПЛИНИ ШАХТАРСЬКОЇ КРОВІ ● ЗАСІДАННЯ УРЯДОВОЇ КОМІСІЇ ● КІЛЬКА СЛІВ З ПРИВОДУ...

9 червня о 14 годині 55 хвилин на глибині майже тисячу метрів в східному блоці шахти «Суходольська - Східна» об'єднання «Краснодонвугілля» вибухнула метано-повітряна суміш. З тупикової виробки, де суміш через порушення провітрювання (це — з попередніх висновків урядової комісії) накопичилася до вибухонебезпечної концентрації, вона як порох при холостому пострілі по стволу рушниці, промчалася по штреку, змітаючи, рвучи на шматки й спопеляючи все живе.

Попередньо встановлено, що джерелом запалення суміші послужило коротке замикання у високовольтному кабелі. Цілком можливо, що кабель було пошкоджено, коли поруч спускали (укіс 12 градусів) металокріплення і хтось зробив це необережно, недбало. Від пошкодження кабелю захист почав спрацьовувати і «вибивати» електроенергію на дільниці шахти, а від цього зупинився й вентилятор, що дало змогу накопичитись метанові в повітрі до вибухонебезпечної концентрації. Так зв'язався один трагічний клубок. Але все це, повторюю, поки що попередні висновки комісії, припущення. Детальне розслідування причин трагедії тільки почалося.

* * *

Президент України Леонід Кравчук мав 12 червня побувати в Запоріжжі, зустрітися з трудовими колективами, обговорити хід економічних реформ, відредагувати спрямування внутрішньої і зовнішньої політики. Замість цього 12 червня було оголошено днем національного трауру, а президентський літак взяв курс на Луганськ.

Перша зупинка в ході поїздки і перше відвідування — постраждалих гірників в реанімаційному центрі обласної лікарні. Пояснення Президентові України дає професор Геннадій Можаєв. Біля кожного обпаленого, понівеченого вибухом гірника — по кілька чоловік медперсоналу. Є всі необхідні засоби і ліки. Страшно і боляче дивитись на шахтарів. Президент підходить до кожного ліжка, вислуховує медиків. Не всіх, далеко не всіх, з майже тридцяти гірників, що потрапили до лікарні, вдасться врятувати. Багато хто отримали травми, несумісні з життям, кілька перебувають у критичному стані, і лікарі борються до останнього, щоб вирвати людей з лабет смерті.

Наступна зупинка — Молодогвардійськ. Синьо-жовті прапори на будинках обвиті чорним крепом. У приміщенні клубу — чотири труни. Над кожною схилився державний прапор України. Сльози рідних і близьких.

— Юра, Юрочка, — схлипує жіночий голос...

На обличчях гірників, що підтримують порядок на похороні товаришів, сльози.

У приміщенні клубу — не продихнути. Саме повітря наповнене людським горем. Президент підходить до кожної сім'ї, яка втратила рідну людину. Він знає, що слова розради нікому не допоможуть, але він знає, що їх треба сказати, щоб бодай спробувати полегшити біль, розділивши горе на всіх, на всю Україну. Слова співчуття. І прості слова, що треба жити, ростити дітей, що держава не залишить поза увагою жодну постраждалу сім'ю.

Хтось схлипує. У когось вистачає сил сказати: «Спасибі, що ви сьогодні з нами, тут», хтось бачить сльози в очах Президента і дякує йому мовчки, потиском руки, за розділене горе.

* * *

У міському клубі Краснодона — прощання з десятьма загиблими гірниками. У Суходольську — з вісімнадцятьма. У дружини Сергія Наконечникова вже немає сліз. Виплакала всі, відколи почула про нещастя.. Рукою вона пестить знівечене обличчя чоловіка і не відводить від нього очей. Остання ласка... А він ще зовсім молодий, 31 рік, доньці всього вісім. А наймолодшим із загиблих, Сергію Гусєву і Олегу Селютіну, не виповнилось і по 21 рік. Після Олега залишилися дружина й маленька донька, а Сергій і одружитися не встиг...

Звідкись з'явилася чутка, що Президент не доїде до Суходольська, що затримається у Молодогвардійську і Краснодоні. І вже тривожні голоси «А з нами він не буде, не встигне...» «Та ні, ні тут». «Де?» «Он, обходить всіх». «А до нас підійде?». «Підійде, обов'язково підійде». Президент зупиняється біля кожної труни, віддаючи останню шану від імені держави, від себе, вислуховує кожну сім'ю. Потім він признається, що це були найважчі хвилини й години у його житті. Слова, які скаже кожен, хто прощався з рідними.

58 життів забрала трагедія на шахті. І це, на жаль, не остаточна цифра, бо ще не один гірник — між життям і смертю.

На центральній площі Суходольська і вздовж дороги на кладовище зібралося все місто. Службу Божу по загиблим править настоятель Миколо - Преображенського собору Луганська протоієрей Богдан Федьків. Траурний кортеж вирушає. На кожній машині біля труни рідня, за кожною — державний прапор з чорною стрічкою, друзі й близькі.

За останньою машиною кортежу — Президент України. Літає тополиний пух і високо ширяють ластівки, не віщуючи дощу. Спека. Сонце мало не в зеніті, наче хоче востаннє надивитись на тих, хто бачив його менше за інших, бо щодня надовго спускався в забій. Але не всіх воно побачить. Бо тіла кількох гірників, вибух порозривав їх, понівечив, рідні б не витримали...

Але сонце наче не втрачає надії побачити востаннє всіх. Вони ж бо і його рідня. Бо своєю працею обігрівали й світили. **ПРИДИВІТЬСЯ УВАЖНО: В КОЖНІЙ ТУРБІНІ, В КОЖНОМУ ЕКРАНІ, В КОЖНІЙ ЛАМПОЧЦІ, В МЕРЕХТЛИВИХ СТОВПЧИКАХ ЦИФР, ЯКІ ВИДАЮТЬ СУЧАСНІ ЕОМ, ПРОСТУПАЮТЬ КРАПЛИНИ ШАХТАРСЬКОЇ КРОВІ.**

Весь важкий шлях шахтарської скорботи Президент пройшов у цей день до кінця. І якщо хтось скаже, що в останню путь проводжав шахтарів Кравчук — політик, а не Кравчук — людина, яка стала в ці години близькою кожній постраждалій сім'ї, то, вибачте на слові, плюньте такому холодному раціоналісту в очі і скажіть: «дурень єси...».

Шахтарі — дивного, колосального душевного багатства і колосальної витримки люди. Ніхто, а людей зібрались тисячі й тисячі, не проявив ніякої суєти. Говорили люди з болем, але достойно. Інколи тільки прокочувались запитання: «Чи тут Кравчук?», «Чи з нами?» Люди хотіли ще і ще раз пересвідчитись, що в найтяжчий для них день той, за кого вони голосували і разом з яким віддали голоси за незалежність України, тут, з ними. І справа не тільки в Президентові, а в тому, що в цей скорботний день він уособлював всю Україну, яка приїхала розділити шахтарське горе.

* * *

Важкий цей день завершився засіданням урядової комісії. Короткі доповіді голови комісії Олега Слепічева і його заступника Миколи Сургая. Запитання ставлять Президент України Леонід Кравчук, заступник Голови Верховної Ради України Володимир Гриньов, інші присутні.

З Володимиром Гриньовим ми сидимо поруч і маємо можливість стиха перемовитись. Він теж провів весь цей день у прощанні з загиблими, розмовах з гірниками і має намір доручити Постійній Комісії Верховної Ради України з важких галузей промисловості розглянути ситуацію в цілому. «Не просто роботу керівника шахти або електрика, а в цілому роботу уряду по попередженню таких аварій, щоб не повторити цей тяжкий досвід».

Президент України дає вказівки урядовій комісії. В найближчі два дні прийняти сім'ї загиблих і вирішити всі їх проблеми. Пенсійні, житлові, забезпечення батьків і дітей. В такій же мірі допомогти сім'ям загиблих, які проживають поза межами України (відомо, що одного загиблого гірника рідні повезли ховати в Ростовську область, другого — в Нижній Новгород). Інформувати Президента постійно про надання допомоги.

Зробити ревізію всього господарства шахт Донбасу і не тільки Донбасу, ревізію інженерної підготовки виробництва і рівня виконавської дисципліни на всіх щаблях.

Ширше глянути на галузь в цілому, на проблему реконструкції шахт. Мобілізувати всі можливості України і вступити в контакт, зокрема, з Турецьким урядом, який висловив готовність взяти участь в реконструкції шахт України на безвалютній основі, за частку видобутого вугілля.

Умови життя і побуту гірників, підкреслює Президент, абсолютно неадекватні умовам їх праці. Все, що тільки можна зараз зробити в шахтарському регіоні для поліпшення житлових, побутових умов, медичного обслуговування, забезпечення товарами — робити невідкладно.

Взяти на облік всі пропозиції, проаналізувати і жорстко контролювати виконання. Дослідити до деталей, до найменших подробиць причини аварії. Переконаний, говорить Леонід Макарович, що при належній дисципліні і організації праці трагедії б не трапилося. Вугілля потрібне, вкрай потрібне, але яким би не був дефіцит енергоносіїв, життя людське важить дорожче. Ніхто не пояснить матері, чому у неї не стало сина.

* * *

Серед об'єктів людської діяльності є чимало об'єктів підвищеної небезпеки. Першопричиною одної з найбільших трагедій на морі у 50-ті роки, коли живцем згорів ледь не весь екіпаж і пасажири пароплаву «Победа», було те, що кіномеханік запалив цигарку у своїй будці.

Вугільні шахти теж відносяться до об'єктів з найвищим рівнем небезпеки. Але й серед них особливо виділяються так звані надкатегорійні по газу. Тобто ті, де метану виділяється більше, ніж на інших. Мабуть, не випадково, що саме в цьому регіоні, в цьому ж об'єднанні «Краснодонвугілля» подібна трагедія сталася в 1979 році на шахті «Молодогвардійська», яка забрала 53 гірницьких життя. І теж на шахті, надкатегорійній по газу.

Так що вигадки московської газети «Труд» про те, мовляв, що розірвалися зв'язки, шахтам не вистачає лісу, а звідси й біда, виглядають блюзнірськими інсинуаціями. А «Комсомольская правда» взагалі дозволила собі сказати, що люди загинули «за пачку купонов».

Загинули люди, українці і росіяни — діти України. І слід би проявити такт, не молоти дурниць над свіжими могилами.

Та й не хоче незалежна Україна ні з ким рвати зв'язків, але хоче, щоб були вони рівноправними. А не так, як раніше, коли з Донбасу викачував силу весь СРСР.

Логіка підказує, що на таких шахтах, якщо вже без них не можемо обійтись, не має бути надкатегорійним. І кабель не броньованим, а супербронюваним, щоб його ніяка залізяка не могла пошкодити, і вентиляція має бути подвійною-потрійною, і ще багато чого. В тому числі побутові умови і зарплата гірників. Щоб ішли сюди ледь не за конкурсом люди, здатні до дрібниць, скрупульозно дотримуватись технологічної дисципліни. Бо навіть за попередніми висновками можна говорити про те, що причиною трагедії стала недостатня інженерна підготовка виробництва, примножена, не виключено, на чиюсь особисту недбалість.

А ціну заплачено дорогу, найдорожчу. Отож причини мають бути досліджені якнайдобросовісніше і заходи вжиті не часткові, а широкі.

Про остаточні висновки урядової комісії ми поінформуємо читачів.

Сергій ПРАВДЕНКО.

Фото Валерія Черкасова та Валерія Недригина. (Укрінформ).

ЗУСТРІЧ З ІНОЗЕМНИМИ ПАРЛАМЕНТАРЯМИ

13 червня перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. Дурдинець зустрівся з групою іноземних парламентарів — учасників першого Конгресу молодих політиків України. В її складі були представники з країн СНД — Російської Федерації, Республіки Білорусь, а також США, Польської Республіки, Угорщини і Швеції.

Враховуючи їх інтерес до законотворчої роботи Верховної Ради, Василь Васильович розповів про основні її напрямки. При цьому наголошувалось, що український парламент за порівняно короткий час створив правову основу для внутрішньої і зовнішньої політики незалежної держави. У другій половині червня Верховна Рада має розглядати проект нової Конституції України, при розробці якої враховувався досвід багатьох країн світу. І в проекті Конституції, і в прийнятих законах особлива увага надається реальному забезпеченню широких прав людям усіх національностей, які живуть на українській землі. Великого значення надає Верховна Рада також розробці державної програми молодіжної політики, до обговорення якої запрошені молодіжні організації. Висловлювалась думка, що державні, політичні лідери мають розуміти важливість роботи з молоддю, яка є тією силою, що візьме від старшого покоління важелі управління державою.

Під час невимушеної розмови гості ставили багато запитань. Їх цікавило, зокрема, які перспективи розвитку відносин між країнами СНД, які умови в Україні створено для іноземних інвестицій, яку роль відіграють молодь, жінки у політичному житті. Учасники зустрічі говорили про важливість розвитку ділових міжпарламентських зв'язків.

У бесіді взяв участь голова Комісії Верховної Ради у справах молоді А. С. Матвієнко.

Прес-центр Верховної Ради України.

ЗАПРОВАДЖУЮТЬСЯ НОВІ ПРАВОПИСНІ НОРМИ

З метою реалізації законодавства про державний статус української мови та забезпечення уніфікації вживання правописних норм Кабінет Міністрів прийняв пропозицію Академії наук, Міністерства освіти і Міністерства культури України про запровадження в мовну практику, починаючи з 1992 року, правописних норм третього видання «Українського правопису», розробленого Орфографічною комісією Академії наук України.

Зобов'язано міністерства і відомства, місцеві державні адміністрації забезпечити впровадження нової редакції правопису в діловодство, освіту, видавничу справу, радіо- й телевізійне мовлення, інші сфери суспільного життя. Державний комітет України по пресі протягом червня — серпня 1992 року має здійснити випуск масовим тиражем у видавництві «Наукова думка» третього видання «Українського правопису» в рахунок державного замовлення з урахуванням виправлень і доповнень, внесених Орфографічною комісією Академії наук України.

Визначено за доцільне продовжити роботу щодо дальшого вдосконалення українського правопису, маючи на увазі вироблення в перспективі єдиного правописного кодексу для вжитку як в Україні, так і за її межами. У зв'язку з цим підтримана пропозиція Академії наук України про створення нової Орфографічної комісії, до складу якої будуть введені також учені — представники української діаспори.

Прес-служба Прем'єр-міністра України.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про податок на добавлену вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести такі зміни і доповнення до Закону України «Про податок на добавлену вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 14, ст. 184; № 21, ст. 229):

1. У статті 5:

пункт **«ф»** викласти у такій редакції:

«ф) м'ясо худоби і птиці та напівфабрикати з них, що реалізуються в межах України, а також обороти з продажу населенню добового молодняка птиці та молодняка худоби»;

доповнити статтю пунктом «щ» такого змісту:

«щ) реалізація Національному банку України для Державної скарбниці республіки дорогоцінних металів, дорогоцінних каменів та інших коштовностей».

2. У другому абзаці пункту 3 статті 7 слова «відповідно до пунктів «а» — «д», «м» — «ч» замінити словами «відповідно до пунктів «а» — «д», «м» — «ч» і «щ».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
14 травня 1992 року

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про перелік товарів, щодо експорту яких встановлюється режим ліцензування і квотування на 1992 рік

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити перелік товарів, щодо експорту яких встановлюється режим квотування на 1992 рік згідно з додатком.

2. Кабінету Міністрів України до 1 травня ц. р. встановити розмір квот на товари, які підлягають квотуванню згідно з додатком.

3. Встановити порядок, згідно з яким:

розмір квот на товари, що експортуються, затверджується Кабінетом Міністрів України однаковим для всіх підприємств-виробників;

для посередницьких організацій видаються ліцензії підприємствами - виробниками в межах квот, передбачених для цього виду продукції.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ
12 травня 1992 року

Опубліковану в № 97(347) газети «Голос України» постанову з цього питання вважати недійсною.

СОЦІАЛІСТИ НЕ ПРОТИ ВІДНОВЛЕННЯ СРСР

В останні вихідні у Києві відбулася перша всеукраїнська загальнопартійна конференція Соціалістичної партії України, що її очолює О. Мороз. Протягом двох днів соціалісти обговорили та прийняли програму надзвичайних заходів по стабілізації ситуації та виходу із кризи, що складається із економічного та політичного розділів. Зокрема, для оздоровлення економіки СПУ пропонує ввести карткову систему, державне регулювання цін, призупинити програму введення національної валюти, підняти ставки оподаткування до 90 відсотків для тих, хто займається торговопосередницькою діяльністю тощо.

Також було прийнято ряд постанов, резолюцій та заяв. Крім документів, що стосуються внутріпартійного життя, заслуговують на загальну увагу резолюція «Про активізацію роботи щодо відміни антизаконних актів про заборону компартії України», «Про спільні дії СПУ і профспілок», «Про загрозу національного екстремізму та націонал-фашизму в Україні», «Про військове питання» та інші. В останній заяві СПУ виступає за єдині збройні сили в рамках співдружності та за відновлення політичного, економічного та військового союзу братніх народів.

Докладніше про конференцію СПУ читайте в наступних номерах нашої газети.

Актуально

Криваві успіхи

У Нагірному Карабасі тривають бої між вірменськими та азербайджанськими формуваннями. Причому обидві сторони повідомляють про свої успіхи на полі бою. Так, згідно із заявами офіційних осіб у Баку, останніми днями азербайджанська армія захопила п'ятнадцять карабахських сіл. За інформацією ж агенції Вірмен-прес, у неділю вранці сили самооборони Нагірного Карабаху перейшли в контрнаступ на мардакертському напрямку. Їм вдалося відбити кілька захоплених раніше сіл, а також оточити бронетанкове угруповання азербайджанців. Повідомляється також, що тривають бої за звільнення вірменських сіл Аскеранського району. З обох сторін є сотні вбитих і поранених.

Референдум за референдумом

У Литві відбувся референдум щодо виводу армії колишнього СРСР з території республіки. На відміну від попереднього референдуму про введення інституту президентства цього разу литовські громадяни виявили більшу активність. Як повідомив заступник голови комісії з організації референдуму Літвінас, за попередніми даними у ньому взяло участь майже 60 відсотків осіб, що мають право голосу. Результати опитування будуть відомі пізніше.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

«МАЛИНОВА» ОПОЗИЦІЯ

У партіях і рухах

Скажете: неймовірно! Вчора я теж би так вважав, але, відвідавши нещодавно зібрання під патетичною назвою «Громадський конгрес демократичних сил України», переконався: політиканське блазенство у своєму цинізмі не знає меж...

Поскільки з 16 обласних делегацій, що заявили про свій намір взяти участь у роботі конгресу, до Донецька прибули лише 8, вирішено через 2—3 місяці тут же провести другий конгрес в ширшому представництві, щоб мати змогу зареєструвати новий рух як республіканський. Але те, що нове об'єднання буде опозицією до існуючої в Україні влади, уже сьогодні не викликає ніякого сумніву.

У своїй співдоповіді один з лідерів Руху за відродження Донбасу Олександр Базелюк заявив прямо, що у зв'язку з відсутністю на сьогодні в Україні опозиції нове об'єднання повинно стати нею. Але ж на якому політичному грунті «батьки донецького конгресу» мають намір об'єднати опозицію? На ідеї боротьби проти «панівної націонал-компартійної ідеології». У промовах представників Громадського Форуму України, Руху демократичних реформ, Руху за відродження Донбасу, Інтерруху, Соцпартії, асоціації шахтарських міст Донбасу, місцевого страйкому, об'єднання підприємців лунали тези-заклики «до єдиного економічного, інформаційного, наукового, культурного простору, до прозорості кордонів». Промовці відстоювали «єдині професійні збройні сили, підлеглі колегіальному органу управління СНД, що мають за мету охорону зовнішніх інтересів і внутрішньої безпеки СНД». Лунали вимоги про негайне надання російській мові статусу другої державної мови в Україні. Про введення подвійного громадянства, про федеративно-земельний устрій України.

На стіл президії конгресу було покладено малиновий козацький прапор як майбутнє знамено нового руху. Зал радо проголосував за таку пропозицію.

Неправильно було б гадати, що донецьке зібрання «демократів» мало лише політичний характер. Злободенні економічні проблеми піднімали у своїх виступах науковець Г. Губерна, підприємці М. Азаров, Ж. Овчинников, співголова Донецького страйкому Ю. Болдирев та інші.

Іще деякі міркування. Гадаю, що місце і час проведення вищезгаданого конгресу вибрані не випадково. Настала кульмінація у розігруванні «кримської карти». Наступним у цій колоді може бути Донбас. Сьогодні на Донеччині відбулося дроблення, а також і ослаблення місцевих організацій УРП, Руху, партії Демократичного відродження України, навіть «Просвіти», які донедавна були основною опозиційною силою. Додайте сюди ще новий імпульс страйкового руху в області. На тлі ось такої соціально-політичної напруженої обстановки як в регіоні, так і в цілому в Україні зібрався конгрес опозиціонерів у Донецьку. І сприяти стабілізації ситуації він ніяк не міг. Навпаки. Та «конгресмени» і не ховалися. Але треба віддати їм і належне: заздалегідь, уже сьогодні, вони, як ніхто, готуються до майбутніх парламентських виборів.

Юрій ДОЦЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Донецьк.

Актуальные диалоги: что делать дальше?

Передусім маємо сказати, що саме Рух став отією першою масовою організацією, яка розхитувала основи більшовицької імперії на українській землі — від Донбасу до Карпат, яка недвозначно заявила про свою основну мету: створення незалежної Української держави.

Мети досягнуто. Що робити далі? Як діяти? Як стабілізувати і піднімати економіку?

Під рубрикою «Актуальні діалоги: що робити далі?» наша газета 12 червня опублікувала бесіди з колишнім Головою уряду, народним депутатом України В. Масолом і доктором економічних наук В. Черняком.

Сьогодні наші співрозмовники — заступник голови Народного руху України Олександр ***ЛАВРИНОВИЧ*** *і народний депутат України, заступник голови фракції Руху у Верховній Раді Микола* ***ПОРОВСЬКИЙ.***

Наступні наші співрозмовники, бесіда з якими буде опублікована під цією рубрикою, — народний депутат України, голова Соціалістичної партії України Олександр МОРОЗ і голова Української селянсько-демократичної партії Сергій ПЛАЧИНДА.

ЛЮМПЕН НІКОЛИ НЕ СТАНЕ ГОСПОДАРЕМ

Кореспонденти: Протягом століть різні завойовники й поневолювачі поділяли нас, українців, на «східняків» і «західняків», на «православних» і «греко-католиків», на «комуністів» і «націоналістів», сіяли розбрат і ненависть серед народу, нацьковували брата на брата... Одне слово, чинили за класичним принципом колонізатора: поділяй і владарюй. Що може звільнити нас сьогодні від цього тягаря, вивести на шлях порозуміння й єдності?

Олександр Лавринович: Суспільство можна консолідувати тільки навколо спільної мети: розбудови держави, яка має забезпечити гарантії прав і свобод кожної людини і демократичний розвиток суспільства. Коли ж консолідація виникає на якихось інших засадах, то держава буде хворою, бо об'єднуються однією ідеєю люди різних національностей, з різними політичними поглядами, віросповіданнями. Держава ж має гарантувати рівні можливості для розвитку кожної особи, забезпечити пріоритет особи, пріоритет сім'ї, пріоритет нації, а вже потім — і державних чинників.

Микола Поровський: Ідея української державності лежить в основі діяльності більшості політичних організацій нашої молодої держави і, певна річ, повинна стати базисом для пошуку шляхів співпраці і зближення позицій.

Це стратегія. А щодо тактики, то я бачу створення Української національно-демократичної партії, основу якої могли б скласти три найбільші політичні організації нашої держави: Рух, Республіканська і Демократична партії.

— І все ж таки: куди сьогодні йде Україна? Чому падає життєвий рівень наших співвітчизників? І що пропонує Рух, щоб зупинити цей болючий процес?

О. Л.: Це є наслідком дій деструктивної опозиції, що має сьогодні досить великий вплив на державні чинники економічного реформування. І дії наших державних органів іноді нагадують ту ситуацію, коли замість розв'язання і тактичних, і перспективних проблем ми заганяємо хворобу вглиб. А державні органи зовсім не реагують на пропозиції інших політичних сил.

Складається таке враження, що наш уряд не розуміє, що робить. Сьогоднішній склад уряду об'єктивно не сприяє проведенню економічної реформи. В цій ситуації наш Президент, людина, яка має кредит народної довіри, повинен очолити виконавчу владу: від Кабінету Міністрів донизу через своїх представників на місцях. Потрібна і чітка програма економічної реформи, і люди, здатні її виконати.

М. П.: Не можу погодитися з тими напрямами, з тими принципами, які пропонує мій колега Олександр. Бо суспільство не може нормально економічно розвиватися доти, доки в основі його свідомості — і політичних рішень — лежить люмпенізований світогляд, нав'язаний нам колишніми компартійними структурами. Тому передусім маємо розв'язати політичні проблеми, змінити суспільну свідомість людей. Щоб вони були готові на рівні особистості сприйняти приватну власність. І лише тоді вже реалізувати ті закони, які стосуються економічної сфери.

Стосовно того, що Президент повинен негайно взяти на себе всю повноту виконавчої влади, я також не згоден. І хочу сказати, що в даному разі дехто думає про свої інтереси, а не про державні. Комусь явно хочеться розширити сферу для критики Президента і на основі тих чи інших економічних невдач, зрештою, змістити його.

О. Л.: Завдання, окреслені мною, і ті, про які говорить пан Микола, не можна роз'єднувати. Бо ми сьогодні просто не маємо стільки часу, щоб виконувати спершу одне, а затим інше. Коли станеться соціальний вибух, то ніхто не питатиме, що мало бути першим, а що другим. Все треба вирішувати в комплексі й оперативно. Для цього, як на мене, Президент і повинен стати на чолі. Економічна реформа в нас ще не починалася, люди, які могли б цим займатися, досить ефективно зайняті «прихватизацією» і створенням постноменклатурних кланів, що із власністю в руках матимуть значний вплив на життя. Ці люди блокують нормальну приватизацію, розвиток вільного підприємництва, фермерства. А чинна податкова система взагалі є антипідприємницькою і не формує того середнього класу, що має бути гарантом успішного розвитку суспільства.

М. П.: Ви знаєте, швидко народжуються тільки кошенята. А в нас у багатьох суспільних групах побутує така собі політична нетерплячка: усе давайте негайно! А чи є об'єктивні чинники для цього?

Ось вимагають негайно розпочати приватизацію. «На основі чого?» — дозвольте запитати. На основі купона? Вибачте, це неможливо. На основі карбованця? Крах нашої економіки. Бо мафіозні клани одержать можливість так чи інакше вкласти свої мільйони в матеріальну сферу і вберегти їх від подальшої інфляції. Отже, приватизації без власної грошової одиниці розпочинати не можна.

— Мабуть, наївно сподіватися, що компартійна бюрократія, яка в кращому разі змінила тільки значки на лацканах своїх піджаків, з її стереотипним професійним досвідом може успішно проводити складний політичний курс, що грунтується на передових теоріях добробуту. Чи не так?

М. П.: В цілому я згоден. Але згоден з тієї причини, що в нас немає достатньо кваліфікованих кадрів, які могли б це запроваджувати. Звичайно, є противники української державності, які гальмують ці процеси свідомо. Але є й інша, основна частина високопосадового чиновництва, яка увесь час була в ролі виконавця, колоніальної адміністрації.

— І в нинішніх умовах розгубилася, не може працювати по-новому?

М. П.: Я не був би такий категоричний. Точніше сказати, не мають достатньої кваліфікації. Звісно, з часом відбудеться якась сепарація. Ті, що справді не можуть, не здатні працювати, відійдуть. Інші перебудуються, саморозвинуться і принесуть користь незалежній Україні. То однозначно. Ми не можемо стригти усіх під один гребінець.

О. Л.: Для сьогоднішньої України одна з пріоритетних проблем — це підготовка національних кадрів. У всіх сферах, а насамперед у сфері управління, державного й економічного. Тут у нас тотальна потреба в кваліфікованих кадрах. Рух чи не найперший звернув увагу на цю проблему і сьогодні активно займається цим питанням, але, на жаль, не може його розв'язати в обсязі, потрібному для держави. Це треба робити на загальнодержавному рівні.

— Як ви оцінюєте реальні можливості зарубіжних спеціалістів у становленні української економіки?

О. Л.: Як позитивний факт, але ефективність від того загалом невелика. Ці спеціалісти, потрапляючи в нашу систему, просто не можуть збагнути механізм її функціонування і тому не можуть ефективно допомогти. Вважаю, ми повинні робити більшу ставку на наші національні кадри, які треба перевчити, але з урахуванням і того, що є в інших країнах, і нашого вітчизняного досвіду. А от вчити їх повинні залучені іноземні фахівці. Потрібен комбінований кадровий перехід: і іноземці, і наші.

М. П.: В цілому я згоден з паном Олександром. Спілкуючись із зарубіжними спеціалістами, я зрозумів: це люди високоосвічені, які добре знають свою справу і вміють її робити. Але головним і доволі істотним недоліком є те, що вони в тих ідеях не можуть зробити поправки на наші умови і на той менталітет, який склався в Україні за останні сімдесят років.

— Запровадження в Україні інституції представників Президента зустрінуто неоднозначно, про що свідчать хоча б дискусії у стінах парламенту. Але чи був у даному разі в нас вибір, чи перспективна ця ланка виконавчої влади?

О. Л.: Не бачу подальшого шляху для розвитку цієї інституції. Але підтримую цей крок Президента сьогодні. Іншого шляху я просто не бачу для того, щоб сформувати президентське управління. Бо відсутність будь-якого управління — це вже не демократія, а безлад, що веде до загальної руйнації.

А в перспективі, вважаю, повинна бути тільки державна адміністрація, що обиратиметься населенням певного регіону шляхом прямих виборів. У багатьох країнах обирають мерів, губернаторів, які нормально проводять політику свого керівництва чи Президента.

М. П.: Я належу до прихильників сильної президентської влади і цей крок вважаю правильним. Хоча деякі діячі Руху сприйняли його якщо не заперечно, то принаймні холоднувато.

Але саме в процесі формування команд представників Президента позиції національно - демократичних сил зміцнилися. Навіть на тих теренах, де вони ще не такі, як би нам того хотілося. Скажімо, в Миколаївській, Кіровоградській та Чернігівській областях.

— Наш народ споконвік славився своєю працьовитістю, своїми високими моральними нормами, але багатовікова неволя виробляла в ньому пристосуванство, почуття меншовартості, вбивала національну гідність. То що маємо зі свого менталітету взяти сьогодні із собою, а що — рішуче відкинути?

О. Л.: Ми повинні відродити духовність, забезпечити максимальний доступ до світової інформації і до нашої багатонаціональної спадщини, щоб повернути власну історичну пам'ять, яку намагалися відібрати й знищити
в українцях
довго й тер
ні працювати
ням більшов
мислення і д
слава Богу,
льшовизм у
живе й квіту
чних організа
способі мисл
громадян, не
місце роботи
хвороба, що
жає поступо
що в нашо
щось і потрі
то саме це.
шому — забе
вості для ма
мопізнання,
і самоідентиф

М. П.: Я
ня цієї про
іншій площин
ні християн
християнсько
це відроджен
ся передусім
шах, а
шніх ви
часом стало
відвідувати
на шию золо
ось душу хр
раллю, христ
глядом наш
не поспішаю
якщо христи
собі битися
люди, які ві
віруючих, гл
міють по
навряд
пійне суспіль

Для цього
чи точніше,
хрещення У
рез наші очи
душі.

**— Які,
перспективи
незалежних**

О. Л.: СН
речною
цивілізо
ного процесу
юзом. Сього
отже, свої з
жність вико
закінчуються
майбутнього.
рез входжен
ви в СНД у
ще й досі д
Москви і н
як велику
жаву. Укр
ти із СН
неї міжнаро
неї, нарешт
чки зору сп

М. П.: У
стоїть на р
зробити вибі
Перший
тися в європ
ність і вий
кий ринок,
здається, не
вноправних
Другий —
СНД всерйо
єнтуватися
ринок, що
матиме пер
ки там безр
тиме Росія.
нкуренцію
мусульманс
Отже, за
шлях, найв
створити сп
країнами
які стикают
проблемами
наших. І я
такий варіа
ворення но
що розроби
них економ
Чехо-Словач
Угорщиною,
жавами Пр
ливо Білор
мо далекі п
кож опосер
вості для в
пейський, і
ринки.

КРАС[Н]
Володи

ДМ

своїх пред-
ях. Потріб-
а економіч-
оди, здатні

у погодити-
ами, з тими
опонує мій
. Бо суспі-
нормально
ватися до-
його свідо-
ичних рі-
люмпенізо-
нав'язаний
омпартійни-
Тому пере-
'язати полі-
мінити сус-
ть людей.
тові на рів-
сприйняти
ь. І лише

клани одержать можливість так чи інакше вкласти свої мільйони в матеріальну сферу і вберегти їх від подальшої інфляції. Отже, приватизації без власної грошової одиниці розпочинати не можна.

— Мабуть, наївно сподіватися, що компартійна бюрократія, яка в кращому разі змінила тільки значки на лацканах своїх піджаків, з її стереотипним професійним досвідом може успішно проводити складний політичний курс, що грунтується на передових теоріях добробуту. Чи не так?

М. П.: В цілому я згоден. Але згоден з тієї причини, що в нас немає достатньо кваліфікованих кадрів, які

ОМПЕН
КОЛИ
СТАНЕ
ПОДАРЕМ

вати ті зако-
ся економіч

, що Прези-
гайно взяти
оту виконав-
кож не зго-
ти, що в да-
думає про
не про дер-
вно хочеться
для крити-
і на основі
економічних
. змістити

ня, окресле-
ро які гово-
а, не можна
ми сьогод-
ємо стільки
нувати спер-
інше. Коли
льний вибух,
гатиме, що
м, а що дру-
вирішувати в
ративно. Для
ене, Прези-
тати на чолі.
орма в нас
ся, люди, які
йматися, до-
зайняті «при-
створенням
них кланів,
в руках ма-
вплив на
блокують
тизацію, роз-
підприємни-
а. А чинна
ма взагалі є
ькою і не
еднього кла-
гарантом ус-
ку суспільст-

аєте, швидко
тільки коше-
багатьох су-
побутує та-
а нетерпляч-
негайно! А
чинники для

ть негайно
тизацію. «На
— дозвольте
снові купона?
можливо. На
ця? Крах на-
Бо мафіозні

могли б це запроваджувати. Звичайно, є противники української державності, які гальмують ці процеси свідомо. Але є й інша, основна частина високопосадового чиновництва, яка увесь час була в ролі виконавця, колоніальної адміністрації.

— І в нинішніх умовах розгубилася, не може працювати по-новому?

М. П.: Я не був би такий категоричний. Точніше сказати, не мають достатньої кваліфікації. Звісно, з часом відбудеться якась сепарація. Ті, що справді не можуть, не здатні працювати, відійдуть. Інші перебудуються, саморозвинуться і принесуть користь незалежній Україні. То однозначно. Ми не можемо стригти усіх під один гребінець.

О. Л.: Для сьогоднішньої України одна з пріоритетних проблем — це підготовка національних кадрів. У всіх сферах, а насамперед у сфері управління, державного й економічного. Тут у нас тотальна потреба в кваліфікованих кадрах. Рух чи не найперший звернув увагу на цю проблему і сьогодні активно займається цим питанням, але, на жаль, не може його розв'язати в обсязі, потрібному для держави. Це треба робити на загальнодержавному рівні.

— Як ви оцінюєте реальні можливості зарубіжних спеціалістів у становленні української економіки?

О. Л.: Як позитивний факт, але ефективність від того загалом невелика. Ці спеціалісти, потрапляючи в нашу систему, просто не можуть збагнути механізм її функціонування і тому не можуть ефективно допомогти. Вважаю, ми повинні робити більшу ставку на наші національні кадри, які треба перевчити, але з урахуванням і того, що є в інших країнах, і нашого вітчизняного досвіду. А от вчити їх повинні залучені іноземні фахівці. Потрібен комбінований кадровий перехід: і іноземці, і наші.

М. П.: В цілому я згоден з паном Олександром. Спілкуючись із зарубіжними спеціалістами, я зрозумів: це люди високоосвічені, які добре знають свою справу і вміють її робити. Але головним і доволі істотним недоліком є те, що вони в тих ідеях не можуть зробити поправки на наші умови і на той менталітет, який склався в Україні за останні сімдесят років.

— Запровадження в Україні інституції представників Президента зустрінуто неоднозначно, про що свідчать хоча б дискусії у стінах парламенту. Але чи був у даному разі в нас вибір, чи перспективна ця ланка виконавчої влади?

О. Л.: Не бачу подальшого шляху для розвитку цієї інституції. Але підтримую цей крок Президента сьогодні. Іншого шляху я просто не бачу для того, щоб сформувати президентське управління. Бо відсутність будь-якого управління — це вже не демократія, а безлад, що веде до загальної руйнації.

А в перспективі, вважаю, повинна бути тільки державна адміністрація, що обиратиметься населенням певного регіону шляхом прямих виборів. У багатьох країнах обирають мерів, губернаторів, які нормально проводять політику свого керівництва чи Президента.

М. П.: Я належу до прихильників сильної президентської влади і цей крок вважаю правильним. Хоча деякі діячі Руху сприйняли його якщо не заперечно, то принаймні холоднувато.

Але саме в процесі формування команд представників Президента позиції національно - демократичних сил зміцнилися. Навіть на тих теренах, де вони ще не такі, як би нам того хотілося. Скажімо, в Миколаївській, Кіровоградській та Чернігівській областях.

— Наш народ споконвік славився своєю працьовитістю, своїми високими моральними нормами, але багатовікова неволя виробляла в ньому пристосуванство, почуття меншовартості, вбивала національну гідність. То що маємо зі свого менталітету взяти сьогодні із собою, а що — рішуче відкинути?

О. Л.: Ми повинні відродити духовність, забезпечити максимальний доступ до світової інформації і до нашої багатонаціональної спадщини, щоб повернути власну історичну пам'ять, яку намагалися відібрати й знищити в українцях. Надзвичайно довго й терпляче ми повинні працювати над викоріненням більшовицького способу мислення і дій. Компартія, слава Богу, щезла, але більшовизм у нас, на жаль, живе й квітує. Як у політичних організаціях, так і в способі мислення окремих громадян, незважаючи на їх місце роботи. Це найбільша хвороба, що серйозно заважає поступові України. Якщо в нашому менталітеті щось і потрібно виправляти, то саме це. А в усьому іншому — забезпечити можливості для максимального самопізнання, самоствердження і самоідентифікації.

М. П.: Я бачу розв'язання цієї проблеми в дещо іншій площині. У відродженні християнської моралі, християнської демократії. І це відродження має відбутися передусім у людських душах, а не в якихось зовнішніх виявах. Бо останнім часом стало просто модно відвідувати церкви, чіпляти на шию золотий хрестик. Та ось душу християнською мораллю, християнським світоглядом наші співвітчизники не поспішають сповнювати. І якщо християни дозволяють собі битися під церквою, або люди, які вважають себе за віруючих, глибоко не розуміють поняття гріха, то ми навряд чи збудуємо гармонійне суспільство.

Для цього має відбутися, чи точніше, здійснитися нове хрещення України-Руси. Через наші очищені, відроджені душі.

— Які, на ваш погляд, перспективи співдружності незалежних держав?

О. Л.: СНД була дуже доречною [illegible] шлях цивілізованого шлюборозлучного процесу з колишнім Союзом. Сьогодні це зроблено, отже, свої завдання співдружність виконала, її функції закінчуються, і я не бачу її майбутнього. Крім того, через входження нашої держави в СНД у світі на Україну ще й досі дивляться очима Москви і не сприймають її як велику європейську державу. Україна повинна вийти із СНД, і це матиме для неї міжнародне значення. На неї, нарешті, глянуть з точки зору співпраці.

М. П.: Україна сьогодні стоїть на роздоріжжі і має зробити вибір.

Перший шлях — це влитися в європейську співдружність і вийти на європейський ринок, куди нас, як мені здається, не впустять як рівноправних партнерів.

Другий — це розглядати СНД всерйоз і надовго, орієнтуватися на євроазіатський ринок, що також навряд чи матиме перспективу, оскільки там безроздільно пануватиме Росія. Та й серйозну конкуренцію складуть країни з мусульманського світу.

Отже, залишається третій шлях, найвірогідніший. Це створити спільний ринок з країнами Східної Європи, які стикаються з багатьма проблемами, подібними до наших. І якщо ми оберемо такий варіант (схожий до утворення нової коаліції), якщо розробимо стратегію тісних економічних зв'язків з Чехо-Словаччиною, Польщею, Угорщиною, Румунією, з державами Прибалтики і особливо Білоруссю, то матимемо далекі перспективи. А також опосередковані можливості для виходу і на європейський, і на євроазіатський ринки.

Розмову вели
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
Володимир СКАЧКО.

Фото Сергія ДМИТРИЧЕНКА.

Придністровський вузол

«ДИ

Придністровська війна — це ще й війна нервів. Першим не витримав Кишинів. Важко керувати економікою в ситуації, коли ні миру, ні війни. Уряд Молдови на чолі з прем'єром В. Муравські подав у відставку.

Своєї участі у воєнних операціях не визнає жодна з конфліктуючих сторін. І тому війну не без підстав називають «дивною». Зібрані нами факти спростовують дезинформацію Москви, Кишинева, Бухареста. Над Дністром давно триває молдовсько-російська війна.

Як може бути островом благополуччя край, у якому поля засіяні мінами замість зерна, сади не обробляються, більшість підприємств закрито, майже повністю перервались економічні зв'язки з Правобережжям? Та чіткого пояснення загадкового добробуту не почули. Очевидно, кошти на «найвищий рівень життя» надходять з тієї ж «дружньої країни», що й зброя.

Міністр оборони Російської Федерації генерал В. Грачов: «14-та армія Росії не бере участі в бойових діях у Придністров'ї».

Ця «деза» найзухваліша. Окрім директив генерала Грачова, де він закликає особовий склад 14-ї армії «боронити російську землю Придністров'я», ми зібрали деяку «оперативно - розвідувальну інформацію».

У селі Кобасна Рибницького району зі складів військової частини 72431 гвардійцям Придністров'я, командують якими кадрові офіцери 14-ї армії, роздано стрілецьку зброю і боєприпаси. З 66-го окремого інженерно-саперного батальйону, розташованого в селі Поркань, було вивезено на передову більш як тисячу автоматів, півтора мільйона набоїв, 20 гранатометів; із 183-го мотострілецького полку на позиції гвардійців Придністров'я було вивезено цілий КамАЗ автоматів Калашникова. Військова частина в селі Кобасна гвардійцям (тобто своїм же офіцерам і прапорщикам) передала два КамАЗи зі снарядами для установки «Град». У Кам'янці солдати розвантажили 20 ящиків з автоматами, 20 — з гранатометами, 10 — з мінометами «Муха»...

Міністр оборони Молдови дивізійний генерал І. Косташ: «Армія Молдови лише формується. Ми надаємо допомогу лише силам поліції в місцях, де в атаку йдуть російські танки. Але безпосередньої участі в бойових діях армія Молдови не бере».

З позицій на правому березі Дністра сьогодні стріляють, вбивають, руйнують житлові квартали лівого берега 152-міліметрові гаубиці колишнього 4-го Унгенського артилерійського полку, реактивні системи залпового вогню «Ураган» 803-го ракетного полку, зенітно - ракетні комплекси С-200 275-ї Кишинівської зенітно - ракетної бригади...

Голова сенату Румунії
академік О. Б
мія Румунії
ставин у конф
тиметься. Наш
дає лише пол
мічну і гуман
гу суверенній

У кабінеті
лови Дубосс
виконкому Ол
жана на стол
ціла експозиц
лецької та
рійської збро
ди, гільзи, м
зав нам мар
ких з них. Су
може — збр
виробництва.
Румунією не
голова демок
Молдови Г.
ва — суверен
вона має пра
зброєю з буд
світу».

«Дивною»
російська вій
му, що невідо
соціально - д
редумови.

А все почи
початку трав
спубліки Мол
лька спроб зу
тросской ти
лієм Лук'янов
ській пресі
ні документи
спростувати.

Робіть вис

Напевне,
сфальшувати
віршах і влас
Прокурору М
тенку вдалос
з одним із
він, Анатол
тельно, по хв
усі свої теле
листування,
числі й з не
нами незакон
Особливе міс
нописі» посі
ний жанр: л
записки від
тираспольськ
ких властей.
до хронології

Початок л
ку.

До Голови
ди СРСР А.
тре з'явивс
Молдови Ю.
формував пр
його думку.
ду республі
СРСР. Спів
час бесіди д
що для при
процесу пот
стратегічне
Молдови, ст
риторії два н

Знімок Володимира К

Надзвичайно
че ми повин-
д викорінен-
ького способу
Компартія,
зла, але бі-
, на жаль,
Як у політи-
х, так і в
я окремих
каючи на їх
е найбільша
йозно зава-
країни. Як-
менталітеті
виправляти,
в усьому ін-
чити можли-
мального са-
ствердження
ції.

розв'язан-
ми в дещо
У відроджен-
ої моралі,
емократії. І
має відбути-
юдських ду-
хос овні-
о анням
сто модно
ви, чіпляти
хрестик. Та
янською мо-
ським світо-
іввітчизники
повнювати. І
дозволяють
церквою, або
ють себе за
о не розу-
ріх то ми
цує гармо-
.

є відбутися,
нитися нове
и-Руси. Че-
, відроджені

**аш погляд,
івдружності
ав?**

ла дуже до-
шлях
лю озлуч-
олишнім Со-
це зроблено,
ння співдру-
, її функції
не бачу її
м того, че-
ашої держа-
на Україну
ться очима
ймають її
ейську дер-
ор на вий-
ме для
начення. На
нуть з то-
ці.

а сьогодні
іжжі і має

— це вли-
у співдруж-
європейсь-
ас, як мені
тять як рі-
ерів.

розглядати
адовго, орі-
оазіатський
навряд чи
ву, оскіль-
ьно панува-
ерйозну ко-
ть країни з
світу.

ться третій
ніший. Це
і ринок з
ї Європи,
багатьма
бними до
и оберемо
жий до ут-
аліції), як-
атегію тіс-
зв'язків з
, Польщею,
нією, з дер-
ки і особ
то матиме-
тиви. А та-
ні можли-
і на євро-
оазіатський

**ову вели
олодимир
СЬКИЙ.
КАЧКО.**

**о Сергія
ЧЕНКА.**

Придністровський вузол

«ДИВНА» ВІЙНА

Придністровська війна — це ще й війна нервів. Першим не витримав Кишинів. Важко керувати економікою в ситуації, коли ні миру, ні війни. Уряд Молдови на чолі з прем'єром В. Муравські подав у відставку.

Своєї участі у воєнних операціях не визнає жодна з конфліктуючих сторін. І тому війну не без підстав називають «дивною». Зібрані нами факти спростовують дезинформацію Москви, Кишинева, Бухареста. Над Дністром давно триває молдовсько-російська війна.

Як може бути островом благополуччя край, у якому поля засіяні мінами замість зерна, сади не обробляються, більшість підприємств закрито, майже повністю перервались економічні зв'язки з Правобережжям? Та чіткого пояснення загадкового добробуту не почули. Очевидно, кошти на «найвищий рівень життя» надходять з тієї ж «дружньої країни», що й зброя.

Міністр оборони Російської Федерації генерал В. Грачов: «14-та армія Росії не бере участі в бойових діях у Придністров'ї».

Ця «деза» найзухваліша. Окрім директив генерала Грачова, де він закликає особовий склад 14-ї армії «боронити російську землю Придністров'я», ми зібрали деяку «оперативно - розвідувальну інформацію».

У селі Кобасна Рибницького району зі складів військової частини 72431 гвардійцям Придністров'я, командують якими кадрові офіцери 14-ї армії, роздано стрілецьку зброю і боєприпаси. З 66-го окремого інженерно-саперного батальйону, розташованого в селі Поркань, було вивезено на передову більш як тисячу автоматів, півтора мільйона набоїв, 20 гранатометів; із 183-го мотострілецького полку на позиції гвардійців Придністров'я було вивезено цілий КамАЗ автоматів Калашникова. Військова частина в селі Кобасна гвардійцям (тобто своїм же офіцерам і прапорщикам) передала два КамАЗи зі снарядами для установки «Град». У Кам'янці солдати розвантажили 20 ящиків з автоматами, 20 — з гранатометами, 10 — з мінометами «Муха»...

Міністр оборони Молдови дивізійний генерал І. Косташ: «Армія Молдови лише формується. Ми надаємо допомогу лише силам поліції в місцях, де в атаку йдуть російські танки. Але безпосередньої участі в бойових діях армія Молдови не бере».

З позицій на правому березі Дністра сьогодні стріляють, вбивають, руйнують житлові квартали лівого берега 152-міліметрові гаубиці колишнього 4-го Унгенського артилерійського полку, реактивні системи залпового вогню «Ураган» 803-го ракетного полку, зенітно - ракетні комплекси С-200 275-ї Кишинівської зенітно - ракетної бригади...

Голова сенату Румунії академік О. Бирладяну: «Армія Румунії ні за яких обставин у конфлікт не втручатиметься. Наша держава надає лише політичну, економічну і гуманітарну допомогу суверенній Молдові...»

У кабінеті заступника голови Дубоссарського міськвиконкому Олександра Порожана на столі розмістилася ціла експозиція зразків стрілецької та ракетно-артилерійської зброї: кулі, снаряди, гільзи, міни. Він показав нам маркірування деяких з них. Сумнівів бути не може — зброя румунського виробництва. Поставки зброї Румунією не заперечує і голова демократичної партії Молдови Г. Гімпу: «Молдова — суверенна держава, і вона має право одержувати зброю з будь-якої країни світу».

«Дивною» молдовсько-російська війна є ще й тому, що невідомі її витоки та соціально - демографічні передумови.

А все починалось так. На початку травня прокурор Республіки Молдова зробив кілька спроб зустрітися в «Матросской тишине» з Анатолієм Лук'яновим. У молдовській пресі нині надруковані документи, які важко спростувати.

Робіть висновки самі.

Напевне, найважче було сфальшувати А. Лук'янову у віршах і власних щоденниках. Прокурору Молдови П. Лутенку вдалось ознайомитися з одним із щоденників, де він, Анатолій Іванович, ретельно, по хвилинах відмічав усі свої телефонні розмови, листування, зустрічі, в тому числі й з незаконними органами незаконних «республік». Особливе місце в цьому «тайнописі» посідає епістолярний жанр: листи, звернення, записки від представників тираспольських та компартських властей. Втім, вдамося до хронології.

Початок лютого 1990 року.

До Голови Верховної Ради СРСР А. Лук'янова вкотре з'явився депутат від Молдови Ю. Блохін і поінформував про події, які, на його думку, ведуть до виходу республіки із складу СРСР. Співрозмовники під час бесіди дійшли висновку, що для припинення цього процесу потрібно розробити стратегічне розчленування Молдови, створити на її території два нові державні утворення: на лівому березі Дністра і в Гагаузькому районі. Лук'янов запросив до себе Язова і Пуго і дав їм відповідні вказівки для відповідних дій.

Через кілька днів у Генеральному штабі Радянської Армії ретельно розроблявся план побудови цих двох республік. Негайне здійснення завдання гарантувалося підтримкою Одеського військового округу (через 14-ту армію). В подальшому керівні дії покладалися на депутатську групу «Союз», координатором якої виступив сам Лук'янов.

10 квітня 1991 року.

Смирнов і Маракуца (нинішній прем'єр ПМР) направляють у центр звернення «Про необхідність створення єдиної системи правоохоронних органів Придністров'я, які б не підпорядковувалися Кишиневу».

12 квітня 1991 року.

А. Лук'янов ставить на цьому листі резолюцію: «товарищам Голику Ю. В., Пуго Б. К., Трубину С. С., Яковлєву В. С., Лущинову С. Г. Прохання ретельно пропрацювати питання і, якщо це можливо, вирішити».

Однак Генеральний прокурор СРСР Трубін відповів чесно: «Для створення у Придністров'ї органів прокуратури, безпосередньо підпорядкованих Прокуратурі СРСР, немає правових підстав. Така спроба може лише загострити міжнаціональні відносини».

14 травня 1991 року.

Ю. Блохін передав спікеру постанову ПМРСР «Про участь Придністров'я в підготовці і підписанні Союзного договору», на яку А. Лук'янов наклав більш тверду резолюцію: «т. Нішанову Р. П., Шишову Я. Д. Потрібно розробити стратегію цієї участі, запросити варіанти вирішення цього питання».

Чи ж потрібні й далі документальні підтвердження тому, як у кремлівських кабінетах «створювалася» і почанала втілюватися в життя «Придністровська республіка». Чи потрібно й надалі переконувати, що недбалість молдовських офіційних органів сприяла певною мірою тим наслідкам, які ми сьогодні маємо і яких могло б і не бути? Прокурор Республіки Молдова заявив, що має свідчення про участь у підготовці цього сценарію й інших московських осіб, далеко не всі вони «гекачепісти». Так що потенціал можливостей ще не вичерпався. От кого щиро шкода в цій політичній авантюрі, так це заложників — молдован, українців, росіян, гагаузів.

Нас втішали, що, мовляв, багато придністровців дають правильну оцінку смирновсько - лук'янівській угоді. Проте використовують її все ж для власної мети. У будь-якому разі уникнути обіймів з Румунією. Щодо всього іншого — потім розберемося. Наївні. Історія переконала: московський зашморг ніколи не випускав своїх бранців.

Повертаючись із Бухареста через Кишинів і Тирасполь, ми відчули: в окопах йде справжня війна. Наступний етап її ескалації може розпочатися під виглядом «захисту офіцерських сімей».

І на закінчення ще про один аспект війни: соціально-демографічний.

Заступник голови Дубоссарського міськвиконкому О. Порожан: «ПМР — єдина на території СНД республіка, яка має позитивне сальдо».

Цю фразу нам часто наводили в Придністров'ї з відчутною гордістю. Навіть в окопах говорили про «найвищий рівень життя». А ми допитувалися, звідки цей економічний розквіт на фоні війни? Як може бути островом благополуччя край, у якому поля засіяні мінами замість зерна, сади не обробляються, більшість підприємств закрито, майже повністю перервались економічні зв'язки з Правобережжям? Та чіткого пояснення загадкового добробуту не почули. Очевидно, кошти на «найвищий рівень життя» надходять з тієї ж «дружньої країни», що й зброя.

Населення Придністров'я складається на 36—40 відсотків з молдован, на 28 — з українців, 24—25 відсотків — росіяни. У Тирасполі на перше місце виходять росіяни, молдованів тут менше, ніж 20 відсотків.

Не секрет, що благодатні землі Придністров'я як магніт притягують до себе номенклатуру. Потрапивши у Молдову, представники партійної бюрократії, відомчо-адміністративного апарату не поспішали й на пенсії залишати курортну місцевість. За давнім комуністичним рецептом вінегрет народів — найкраща умова збереження «пролетарського інтернаціоналізму». На лівобережжі Дністра штучно «розводилося російськомовне населення», коли звозилося на підприємства Тирасполя, Бендер, Рибниці з Нечорнозем'я. Все це тепер служить надійним опертям для Смирнова.

Звичайно, його підтримують не лише росіяни. Ми вже розповідали, що серед прихильників ПМР з різних причин опинились і молдовани, і українці. Тут не все так однозначно, як здається здалеку. Але найбільшою підтримкою користуються лідери ПМР серед російськомовного населення міст. Молдовські села поблизу Дубоссар, наприклад, Кочієри, Кошниця, Роги, стали в опозицію до тираспольської політики. Тому тут з такою жорстокістю і розгорнулася війна.

Президент ПМР І. Смирнов: «У Придністров'ї впроваджено систему соціального захисту населення».

Справді, на Лівобережжі діє соціально - економічна система, яка дала його мешканцям відчутні переваги. заморожені ціни, зростання розмірів пенсій і заробітної плати. Очевидно, і кадровий склад населення, про який ми розповіли, не остання причина локального добробуту, недаром тут кажуть: «білі комірці» ніколи не дозволять Смирнову відступити з позицій».

Відчувають себе при ділі нині й відставники. Перекваліфікувавшись на «казачество» (про яке більшість не має жодного уявлення), вони готові боронити «отечество» до кінця. Ось тільки від кого і до якого кінця, здається, так ніхто цього і не усвідомив. Ні ті, хто стріляє в «правих», ні ті, хто стріляє в «лівих».

«Дивна» війна триває.

**Катерина КІНДРАСЬ,
Людмила КОХАНЕЦЬ,
Валентин ЛАБУНСЬКИЙ,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».**

Бухарест — Кишинів — Тирасполь (телефоном).

Знімок Володимира КРУГЛИКОВА.

МЕНЕДЖЕР ДЛЯ АПК

ПРОБЛЕМА ПІДВИЩЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РІВНЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ КОМПЛЕКСІ СТАЄ ПЕРШОРЯДНОЮ

СВІТОВИЙ досвід свідчить: найбільш характерною рисою сучасного етапу економічного розвитку країн є інтелектуалізація всіх видів людської діяльності. Найбільш яскравий приклад — Японія і США. В Японії вже більш як двадцять років тому реалізували програму забезпечення середньої освіти для всіх працюючих. В США середній рівень освіти становить 12,7 року. Наприкінці 80-х у структурі робочої сили питома вага осіб із середньою освітою становила тут 75, а з вищою — 20 відсотків. Значне зростання вимог до господарських керівників призвело до відкриття в США спеціальної післявузівської дворічної підготовки спеціалістів з управління і господарського керівництва з присвоєнням ступеня «магістр ділового адміністрування». Тепер концерни, корпорації та інші формування очолюють керівники, що, як правило, закінчили спеціальні учбові заклади з менеджменту чи бізнесу.

На навчання управлінських кадрів витрачаються великі кошти. Тільки в компанії «Консолідейтед Едісон» загальна сума витрат, що виділяються на навчання менеджерів, зросла з 400 тисяч доларів у 70-х роках до 5,5 мільйона доларів у наш час. Розвинуті країни переживають своєрідну епоху управлінського ренесансу, що забезпечив друге дихання капіталістичному виробництву.

Чимало зроблено в справі підготовки кадрів і в нашій країні. Якщо в 1980 році кількість спеціалістів з вищою і середньою освітою в Україні становила 5,4 мільйона чоловік, то на початок 1991 року — майже 7 мільйонів чоловік. За кількістю студентів на 10 тисяч населення (171 чол.) Україна випереджає Великобританію (118 чол.), Німеччину (143 чол.), Францію (164 чол.).

Але, як і з багатьох інших питань, у нас і в цьому відстає агропромисловий комплекс, особливо щодо кваліфікаційного рівня управлінського персоналу. Вже багато років інтелектуалізація управління тут навіть висміювалася. Наголос робився на вольових керівниках, добрих виконавцях із «справними» анкетами. А в тих же США і справний фермер часто фахівець з вищою освітою.

А у нас на чолі колгоспів, радгоспів та об'єднань стоять головним чином спеціалісти-технологи. Вони не мають достатньої управлінської підготовки. Лише 3—5 відсотків керівників — економісти. Бо жорстка регламентація суспільного життя, включаючи всі господарські операції, не створювала умов, за яких економісти могли б себе проявити.

Розрахунки показують, що в тих господарствах, які реалізують в 3—4 рази вищий потенціал знань управлінського персоналу, одержують в 2—3 рази більше валової продукції, а прибутку в 4,7 раза більше на одиницю земельної площі.

Отже, можна стверджувати, що переорієнтація аграрного сектора економіки країни на інтенсивний шлях розвитку, активне використання механізму ринкових відносин за умов багатоукладної економіки можливі, якщо до керівництва прийдуть професійні кадри, яких у спеціальній літературі все частіше називають «менеджерами», «соціальними архітекторами», «капітанами економіки» тощо.

Немає потреби переконувати, що нині економічні передумови господарювання є незадовільними. Мовиться про нееквівалентність цін на сільськогосподарську продукцію і промислові товари, техніку, що купують колгоспи і радгоспи, труднощі в забезпеченні матеріальними ресурсами тощо.

Але є підстави сподіватися, що ці умови, дійшовши своєї нижчої відмітки, почнуть покращуватися, і в тих трудових колективах, де будуть грамотні, ініціативні керівники, справи будуть швидко налагоджуватися. Луї Пастер писав, що сприятливий випадок допомагає тільки тому розуму, який готовий ним скористатися. Отже, справа за кваліфікованими керівниками, готувати яких варто на базі вищої освіти і з числа спеціалістів, що виявили здібності до організаторської роботи і витримали вступний екзамен за спеціальною тестовою програмою на ЕОМ.

Під час підготовки менеджерів, звичайно, слід скористатися більш як сторічним зарубіжним досвідом. Щоб забезпечити міжнародне визнання диплома і його «конвертованість». Але зразу ж доводиться робити поправку не тільки на наші національні особливості, стиль життя і мислення, а й на умови, в яких доводиться працювати. Тому в Українській сільськогосподарській академії, готуючи учбові плани і програми для школи менеджерів, насамперед постаралися «намалювати портрет», своєрідну модель професійного керівника. Вона чітко відбиває сферу і основний зміст діяльності менеджера, визначає вимоги до його знань з урахуванням виконуваних функцій і вирішуваних завдань.

Серед морально-психологічних якостей найбільш важливими є високі життєві ідеали, чесність, справедливість і об'єктивність, розсудлива воля і мужність, розвинуте почуття обов'язку і відповідальності, інтелігентність, тактовність і толерантність. Значення моральних рис, репутації кандидатів на відповідальну посаду — то не загальні слова. За умов зростання корупції та розвитку тіньової економіки в нашому суспільстві протистояти їх впливу можуть тільки високопорядні люди.

Сучасному менеджеру притаманною мусить бути широка гама ділових якостей і високий рівень спеціальних знань. Зарубіжні бізнесмени стверджують, що фірма не може дозволити собі розкіш мати не досить кваліфікованого керівника. Через погану обізнаність із справою він не може ефективно виконувати свої функції. Керівник має добре знати основи макроекономіки (теорії державної економічної політики) і мікроекономіки (теорії поведінки підприємства, фірми тощо), загальної теорії систем, кооперації і прогнозування, питання формування ринкової системи господарювання, кредитно-банківський і фінансовий механізм, податкову систему і систему страхування, самофінансування, організацію власних оборотних коштів, фінансування науково-технічного прогресу і заходів із створенням соціальної інфраструктури.

Роздержавлення і приватизація власності розширюють поле підприємницької діяльності. Учбовий план і програми підготовки менеджерів повинні давати уяву про господарський ризик і підприємництво, форми організації бізнесу, включаючи венчурний (ризиковий) і малий бізнес, принципи діяльності бізнесмена, поняття про брокерську діяльність на товарних і фондових біржах, здійснення лізингових операцій, участь в аукціонах, ярмарках, основні види угод по експорту та імпорту, процедуру встановлення валютного курсу, операції з іноземною валютою, укладення торгових договорів, торгові режими і пільги, створення сумісних підприємств, психологічні і етичні аспекти ведення переговорів тощо.

Зрозуміло, що серед наукових дисциплін чільне місце мусить зайняти сучасна теорія менеджменту і мистецтво управління, принципи побудови організаційних структур, розподілу прав і обов'язків виконавців, наукові основи розпорядництва, регулювання і координаційної діяльності, сучасна інформаційна технологія і комп'ютерна техніка, методи оптимізації управлінських рішень, управління новими формуваннями ринкової економіки, правові і етичні аспекти управління, зарубіжний досвід організації управління.

З організаційно-технічної, соціально-економічної і психологічної точок зору підприємство є настільки складним об'єктом, що один керівник не в змозі одноособово управляти. Він мусить створювати свою робочу групу або штат однодумців (мета управління), а частину функцій делегувати на нижчі рівні управління, постійно взаємодіючи з ними.

Отже, предметом глибокого вивчення має стати соціологія організації і психологічні аспекти діяльності трудових колективів. Майбутній керівник мусить бути добре ознайомлений з основами загальної теорії діяльності, потребами і ціннісними орієнтаціями людей, науковими принципами формування трудових колективів на основі інформаційного доповнення, добору і використання кадрів, регулювання відносин серед людей, правилами побудови моделі особистості, методами конкретних соціологічних досліджень, соціальними нормами, що мусять враховуватися під час планування розвитку трудового колективу. Одним словом, сучасному менеджеру слід багато чого знати. Бути тільки фахівцем у певній галузі сільського господарства замало для того, щоб бути керівником. Особливо в ринкових умовах.

Переорієнтація аграрного сектора економіки на конкурентні ринкові відносини підштовхує інтеграцію сільськогосподарського виробництва і науки, викликає потребу в тому, щоб постійно скорочувалися інтервали між науковими розробками і використанням їх на практиці. Отже, й тут менеджер має бути на висоті. Так само ретельно сучасний керівник має знати, до яких екологічних наслідків веде інтенсифікація тієї чи іншої сфери господарювання.

А щоб розвивати зовнішньоекономічні зв'язки, бути обізнаним з досягненнями зарубіжної науки і техніки, неабияке значення має володіння іноземними мовами. Бо не можна успішно вести переговори, якщо не володієш іноземною мовою і насамперед мовою свого контрагента. Переговори через перекладача — не кращий варіант. Якщо ви не можете спілкуватися мовою партнера, стверджують фахівці, то залиште експортно-імпортні операції тому, хто може.

Готуючи менеджера, зарубіжні школи менеджменту чи бізнесу великого значення надають розвитку уміння. За висловом талановитого американського менеджера Лі Якокка, управління є не що інше, як уміння настроювати інших людей на працю, створювати в кожного працюючого відчуття причетності до вирішення проблем, що виникають.

Особливої уваги заслуговують методи активного навчання, що завоювали визнання в багатьох школах бізнесу за кордоном: методи конкретних ситуацій, управлінських прикладів (казусів), ділових ігор, виконання ролей, диспутів протистоячих груп слухачів, розбирання ділових паперів, «метод проекту» тощо. В удосконаленні методики навчання важливе місце належить широкому застосуванню різних соціально-психологічних тренінгів з використанням відеотехніки. Основна мета — звести до мінімуму час на «входження в посаду».

Докорінне поліпшення забезпеченості агропромислового комплексу кадрами вимагає внесення змін не тільки в їх підготовку, але і механізм використання, забезпечення соціального захисту керівника. У законодавчому порядку мусять бути прийняті нові правила по підготовці керівних кадрів, визначені структури, що несуть персональну відповідальність за цю справу. У розвинутих країнах тільки після певної атестації і наявності диплома чи сертифіката людину належним чином сприймають у діловому світі, укладають з нею угоди, банки можуть видавати кредити тощо.

Мабуть, не варто переоцінювати вибори господарських керівників як завоювання демократії. Вибори виправдані тоді, коли є з кого вибирати, коли є достойні кандидати.

Керівництво господарством є дуже складною сферою людської діяльності, щоб її можна було ефективно здійснювати без спеціальної підготовки. Це особливо посилюється за умов ринкових відносин і постійного економічного ризику, коли на перший план виступає уміння прогнозувати, обирати правильну стратегію, забезпечувати ефективну роботу і конкурентоспроможність очолюваного колективу.

Але за всієї очевидної актуальності проблеми підготовки керівних кадрів для села вона не завжди знаходить розуміння серед відповідальних осіб, керівників підприємств. Заважає стереотип мислення: для чого тут професіональні керівники, якщо є чимало агрономів, інженерів, зоотехніків. І нічого — справляються. Вони так — справляються. Але, зауважимо, не завжди. І ще одне запитання: якою ціною? Отож-бо. Нинішні керівники реалізують головним чином свої природні здібності до організаторської роботи. А цього тепер не досить.

Здібності треба розвивати. Для кожної успішної роботи індивід мусить одержати суму спеціальних знань. У мистецтві, наприклад, вже давно склалася практика, коли при наявності в людини належних вокальних даних, схильності до музики тощо її спеціально вчать, роками готують до професійної діяльності. Таке порівняння з мистецтвом правомірне, оскільки управління не тільки наука, але й мистецтво. Керівник підприємства змушений постійно творити, вирішуючи складні, часом заплутані проблеми господарського життя.

Чимало керівників вбачають головну проблему господарювання в недоліках постачання підприємств матеріально-технічними ресурсами. Ось вона буде розв'язана, заявляють вони, і тоді можна буде ефективно господарювати. І звично кивають на вищі інстанції. Там, мовляв, мають усе вирішити і забезпечити. Ні, сьогодні треба самим вирішувати цю проблему. Перехід до ринкових відносин сприятиме цьому. Але саме тоді питання ефективного управління всіма ресурсами (трудовими, матеріальними і фінансовими) стане ще гострішим. Адже з'явиться справжня конкуренція і виживатиме тільки той, хто зуміє найкращим чином використати економічний і інтелектуальний потенціал. За умов приблизно однакового ресурсного забезпечення діяльність керівника можна порівняти з грою в шахи: виграє той, хто має вищу підготовку, краще оволодів мистецтвом гри.

Звичайно, для розгортання підготовки менеджерів потрібні значні початкові витрати на те, щоб створити матеріально-технічну базу в вузі і вести навчання на належному рівні. Спочатку треба перепідготувати (вдома і за кордоном) тих, хто вчитиме, потім інших. Витрати на це швидко окупляться: знання, одержані викладачем, за короткий строк стануть надбанням сотень і сотень слухачів та студентів.

Всі ці витрати необхідні, і професіоналізації управління немає альтернативи.

Євген ЧУЛАКОВ,
народний депутат України;
Йосип ЗАВАДСЬКИЙ,
доктор економічних наук, професор.

Селянський щоденник

НАФТИ НЕМАЄ, ЛОВИТИМЕМО КАРАСІВ

У Полтавському районі за активної підтримки державної адміністрації діє перше в області робітничо-селянське господарство. Створено його на площі 2170 гектарів за ініціативою управління бурових робіт об'єднання «Укрнафта» і жителів кількох сіл, що входили до радгоспу-технікуму імені Макаренка. У виробництво вкладено 10 мільйонів карбованців (за старими цінами), і тут вже почали випускати продукцію: збудували цегельний завод, теплицю, ведеться газифікація, будівництво ставка. Приклад полтавців підтримали в об'єднанні «Укргазпром», заводі «Продмаш», локомотивному депо станції Гребінка, де також створили спільні з селянами колективи.

НА ПРОДАЖ... ІДЕЮ

Із старанних учнів у вчителі перейшов колектив Пирятинського ремонтно-транспортного підприємства насамперед завдяки доброму засвоєнню ринкових законів. Тут зуміли налагодити стосунки із колгоспами та радгоспами району, а відтак останні охоче користуються послугами РТП. Підприємство гарантує високу якість робіт, а ще надає кілька «непрофільних» послуг — проведення водяного опалення, шліфування колінчастих валів і блоків тощо. Днями тут вивчали досвід директори сумських районних підприємств «Агротехсервіс». Пирятинці усе показали і розповіли, але поставили вимогу в оплаті. Ідеї нині теж у ціні.

ПРИМІРЯЮТЬСЯ ДО ЄВРОПИ КАРТОПЛЯРІ

Кілька місяців тому група фахівців однієї із шотландських фірм, яка спеціалізується на вирощуванні картоплі, побувала в селі Хомутець Миргородського району. Знайомство завершилось діловою угодою: миргородці закупили на британських островах 380 тонн посадкової картоплі і висадили її на 100-гектарній площі. Знавці стверджують, що заморські бульби дають урожай до 600—700 центнерів з гектара. Доки картопля набирає ваги, бажаючі придбати на посадку шотландсько-хомутецькі бульби записуються в чергу.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Товаровиробник: і знову у зашморзі

Скороспіле прийняття Верховною Радою України постанови «Про регулювання фондів оплати праці» викликало негативну реакцію в трудових колективах. Після прийняття економічно необгрунтованого закону про оподаткування ця постанова — не що інше, як посилення в законодавчому порядку тиску на товаровиробників і підприємців

Точка зору

ЗНОВУ командно-адміністративні методи управління економічними процесами, відродження горезвісного абалкінського податку на заробітну плату, з тією лише різницею, що наші законодавці перестаралися і прийняли ще жорсткіше «Положення».

На жаль, старання народного депутата, генерального директора Луганського машинобудівного заводу А. Ягоферова виявилися марними: його концепцію обмеження фондів оплати праці не підтримали деякі господарники.

Постанова ж уряду не відповідає своєму задумові і ставить підприємства, які діють в умовах вільних ринкових відносин, у надзвичайно скрутне фінансове становище. З причин фіскальності цього обмеження підприємства змушені набирати будь-яких обсягів виробництва, хоча фонд оплати праці підлягає подвійному оподаткуванню. Внаслідок цього штучно зростає валовий випуск продукції, а її збут не забезпечується.

Маємо всі підстави оцінювати це непродумане обмеження фонду заробітної плати як антиринкове рішення.

Уважно вчитаймося в пункт «Положення», де йдеться про оподаткування додаткової сплати коштів готівкою робітникам підприємств за рахунок прибутків понад розрахункову величину витрат на оплату праці. А це не що інше, як перекриття шляхів для розвитку нових комерційних і підприємницьких структур.

«Положення» передбачає три варіанти визначення базового фонду заробітної плати: ті, що склалися на підприємствах у 1991 році, за чотири місяці 1992 року, або прийняття за основу семи мінімальних розмірів заробітної плати з індексацією їх відповідно до рішень Верховної Ради України.

Такий порядок забезпечує виплату достатньої (для виживання за умов зростання цін) заробітної плати для працівників тих колективів, які досягли в базовому періоді високого рівня заробітної плати. А на підприємствах, котрі мали значно нижчий фонд оплати праці, виникнуть критичні обставини, і вони будуть позбавлені можливостей підвищувати зарплату у зв'язку із зростанням цін. Передусім це стосується підприємств, де фіксовані ціни й тарифи.

Зокрема Українська державна корпорація автомобільного транспорту «Укравтотранс» вважає, що це створює нерівні початкові умови для встановлення коефіцієнтів зростання обсягів виробництва. Не можна не погодитися з таким висновком.

У «Положенні» не враховані галузеві відмінності підприємств, зміни номенклатури виробів, відпустки працівників (водночас — цілим цехом або навіть підприємством). На підприємствах, у яких в базовому періоді (січень — квітень 1992 року) були вимушені зупинки виробництва, з розрахунку середньооблікової чисельності не виключається персонал, що перебував у відпустці без збереження заробітної плати.

За наявної ситуації, мабуть, буде правомірно вести мову не про обмеження фондів заробітної плати, а про їх регулювання. Доцільно розробити механізм спільномірного рівня оплати праці працівників різних галузей народного господарства.

На мою думку, мають рацію ті підприємства, які пропонують врахувати в базовому фонді оплати праці додаткові кошти на оплату нововведених об'єктів підприємства, беручи до уваги строки їх освоєння, а також кошти на новостворені підприємства. Цілком слушно промисловці вважають, що на цих об'єктах і підприємствах не слід застосовувати порядок регулювання фонду оплати праці.

Можливо, не варто поширювати порядок регулювання оплати праці в разі підготовки виготовлення нових виробів і перероблення сільськогосподарської продукції, на будівництві об'єктів сільськогосподарського призначення й розвитку будівельної індустрії для сільського господарства.

Є потреби розшифрувати (в пункті 6 «Положення») додаткові виплати коштів готівкою працівникам (а не лише робітникам) підприємств за рахунок прибутку. При цьому встановити, що не підлягають наростаючому оподаткуванню кошти за рахунок прибутку, спрямовані на соціальні виплати (матеріальна допомога, оплата додаткових днів відпусток, виплати на харчування тощо).

Заслуговує на увагу позиція окремих економістів і господарників, які пропонують до введення регулювання фондів заробітної плати провести реформу оплати праці, в основу якої покласти єдину тарифну сітку з уведенням міжтарифних коефіцієнтів і міжгалузевих співвідношень. При цьому необхідно встановити по кожній професійній групі працюючих мінімальний розмір тарифних ставок і посадових окладів відповідно до умов праці.

З провідними економістами республіки ми грунтовно дослідили пропозиції, які надійшли до правління та генеральної виконавчої дирекції Українського союзу промисловців і підприємців від об'єднань, підприємств, наукових установ після опублікування «Положення». Фахівці вважають, що слід запровадити систему за видачу готівкою за рахунок прибутку понад сім розмірів мінімальної заробітної плати.

Творчий, збалансований і економічно виважений підхід до даної проблеми унеможливить негативні наслідки від запровадження нового порядку регулювання фондів заробітної плати на підприємствах, в організаціях.

«Положення» потребує серйозного доопрацювання. В такій редакції воно не може бути впроваджене й прийняте до безумовного виконання. Уряд мусить зважити на всі зауваження, врахувати змістовні пропозиції, що надходять насамперед із сфери матеріального виробництва, й видати вагоміший документ, дія якого буде спрямована не проти товаровиробників і підприємців, а на захист їхніх інтересів. Від цього наша розвалена економіка тільки виграє.

Іван БУРДАК,
перший віце-президент, генеральний директор Українського союзу промисловців і підприємців, кандидат економічних наук.

СИН САДІВНИКА,

знаного на всій Дніпропетровщині, тепер представник Президента в області. Вперше аграрник обіймає тут ключову посаду. Окрім того, Павло Лазаренко — наймолодший з представників Президента в областях. Цебто він з тих, кому є що втрачати

Його призначення серйозно підірвало позиції промосковськи настроєної тутешньої номенклатури. Декому із вічно вчорашніх довелося зійти з політичної арени. Щоправда, вони все ще мають сильні позиції в комерційних структурах, почасти впливають на телебачення і пресу. Чи витримає такий баланс сил молодий представник?

Його успіх важливий загалом для нашої держави. Бо Дніпропетровщина довгий час грала першу скрипку в політичному оркестрі України. До речі, на цьому наголошує в одній із своїх нових книг авторитетний політолог, доктор наук Анатолій Москаленко.

Перші кроки Лазаренка один з місцевих опозиціонерів назвав коротко — неп. За цим стоїть «наведення елементарного порядку». Особливо на вулицях, міських околицях. А ще — боротьба за ринки. За те, щоб селянин не боявся везти на них м'ясо, овочі, фрукти. Не секрет, що місцевий рекет, скооперувавшись з кавказцями, захопив ринки, Дніпропетровська зокрема.

— Доб'ємося, щоб колгоспи і фермери своєю продукцією збили високі ціни на ринках,— розповідає Павло Лазаренко. — Тож починаю свій робочий день звідси.

Я бачив на власні очі, як упали ціни. Хоча чи надовго вистачить його? Оскільки з одного боку, в Дніпропетровську (за даними із компетентних джерел) діє один із семи наймогутніших мафіозних кланів СНД. З другого, він не грає в популізм з головами колгоспів — силою, яка підтримала його призначення. Як на мене, далеко не всім колгоспним провідникам сподобалася роздача ним землі фермерам і городникам. Бо це, звісно, підривало їхню монополію на землю. До того ж він не дозволяє зменшувати поголів'я худоби

— Тільки-но відійшли після хрущовського погрому тваринництва і що, знову братися? — розмірковує Павло Лазаренко.

Друга його ключова аграрна ідея — створення в районах фермерських МТС. Приміром, такої, як у Новомосковську, у фермера Михайла Саєнка.

— Ми знайшли повну підтримку в Лазаренка, — розповідає він. — Тому й маємо десяток тракторів, ремонтну базу. Все це і дало можливість нам, фермерам, благополучно відсіятися.

Тобто видно лінію на підтримку фермерства. Особливо таких тямкових і роботящих селян, як Віктор Шевченко.

— Йому б більше рішучості, контролю за тим, кому і як дають землю, — розповідає Віктор Шевченко. — Сьогодні час визначитися з ким йти, на кого спертися. Бо влада не може провисати в повітрі.

Як на мене, то в політичних розкладах він знайшов опору своїй центристській політиці. Зокрема тим, що запросив до співпраці опозицію. Приміром, досвідченого юриста В'ячеслава Шабашова. Людину чесну, яка підтримує ідею незалежної України.

Додає плюсів Павлу Лазаренку і міцне селянське господарство у батьків дружини. Є в ньому і корова, і льоха, і багато іншої живності. А в його батьків — прекрасний, на всю садибу, сад. Мабуть, досвід садівника серйозно допомагає йому на терені політики.

Віктор КОСАРЧУК,
завідуючий аграрним відділом «Голосу України».

ФОНД ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ДАЄ МОЖЛИВІСТЬ КОЖНОМУ СТАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ПРИЧЕТНИМ ДО ЗМІЦНЕННЯ УКРАЇНИ

Відповідно до постанови Президії Верховної Ради України «Про Положення про фонд «Державна незалежність України» у Республіканському акціонерному агропромисловому банку «Україна» і Державному експортно-імпортному банку України відкриті рахунки для зарахування коштів, що будуть надходити до фонду «Державна незалежність України».

Фонд призначається для матеріальної підтримки державних програм економічного і соціального розвитку України, відродження та розвитку національної культури, захисту територіальної цілісності держави.

Фонд створюється за рахунок:

пожертвувань і добровільних внесків громадян України, іноземних громадян, організацій, підприємств, фондів і інших юридичних осіб у вигляді грошей як в національній валюті, так і у валюті інших держав;

інших надходжень.

Надходження до фонду зараховуються на розрахунковий рахунок, який відкривається в установах банків, розташованих на території України.

Фонд витрачається за рішенням Президії Верховної Ради України, яка щорічно, за станом на 1 січня, звітує перед вкладниками через пресу про надходження грошей до фонду і їх використання.

Повідомляємо, що кошти для зарахування у фонд «Державна незалежність України» необхідно направляти Управлінню справами Верховної Ради України на:

поточний рахунок № 441446 в ОПЕРУ Республіканського акціонерного комерційного агропромислового банку «Україна» м. Києва, МФО 300034;

валютний рахунок № 700233 у Державному експортно-імпортному банку України м. Києва, МФО 322313.

Співвітчизники! Кожний з вас має можливість засвідчити свою причетність до становлення і зміцнення державної незалежності України.

ЩО СВІТОМ править мода, то це всім відомо. Як піде яка пошесть, приміром, вузькі штани чи рок чавунно-ливарний, то ні кордонами її не спинити, ні найсуворішими параграфами.

Була — ще в недалекому минулому — мода на світле майбутнє. Тепер, навпаки, на те, хто від того «світлого» якнайшвидше відкараскається. Бо від нього, нарешті втямили, в очах темніє.

Тепер мода пішла, по-вченому кажучи, на суверенітет, що в перекладі на українську означає незалежність. Суверенізуються держави, цехи безалкогольних напоїв, блондинки і брюнетки, а в окремих випадках — навіть відтинки нафтопровідної труби. Мовляв, нехай кожен сам за себе, а вже Всевишній — за всіх.

У результаті останніх новацій в Рівному серед іншого з'явилася вулиця 16

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Фейлетон

ЩОБ ІНШИМ НЕ КОРТІЛО?

Липня, котра до цього довго і безпідставно називалася Комуністичною. Але ми не про саму вулицю, а про 16 липня — число, котре стало знаменним для нашої України і мало не подвійним святом для майстрів ковбаси і шинки Млинівської райспоживспілки.

Так ось. Саме 16 липня торік, підтримуючи, так би мовити, ділом славну українську Декларацію, млинівські майстри ковбасних справ схвалили на загальних зборах статут колективного малого підприємства «Добробут». Засновником виступив місцевий хлібокомбінат на чолі з Надією Ясинчук, благословення на довге і щасливе життя «Добробуту» дав сам голова райспоживспілки Анатолій Войтюк. Мале підприємство і його статут були зареєстровані у райвиконкомі. Засновник в особі вже згадуваної Надії Ясинчук і новоспечений «Добробут» в особі його директора Олени Стельмащук підписали і скріпили печатками установчий договір, строк дії якого — аж до 31 грудня 1994 року. Хоча й рідкі, але звучали радісні вигуки, правда, не «ура», як колись, а «слава». Навіть, розповідають очевидці, полетіло було вгору кілька шапок. Як це в нас ще частенько буває, з киданням шапок дещо поспішили. Бо не минуло й кількох місяців, як мале підприємство «Добробут» благополучно... ліквідували, а його директор залишилася без роботи. Вочевидь, не довго музика звучала...

Чим же завинили ковбасні майстри? Недодавали перцю чи передавали солі? Чи, ігноруючи «Московську», виробляли тільки «Українську»? Занадто грубу чи занадто тонку кишку давали?

З'ясувалося, справа зовсім не в спеціях, а в тому, що ковбасники — подумати, яке нахабство! — зажадали повної незалежності. Як, приміром, Прибалтика. Мало їм було того, що створили на базі колишнього цеху мале підприємство, то ще й зажадали його викупити.

Як про таку нечувану зухвалість дійшла чутка до керівництва облспоживспілки, у Млинові земля ходором заходила. І не тільки у Млинові. Неблизькі до споживчої кооперації засоби масової інформації зчинили гвалт: та де це чувано, мовляв, млинівські ковбасники «роблять, що хочуть», і, нікого не спитавшись, «продають, де хочуть». Страшні, одне слово, звинувачення — люди відбилися від рук, ніяке їм начальство не указ. Мовляв, коли так і далі діло піде, то незабаром усі повідокремлюються — і булочники, і консервники, і заготівельники шкір. А ким же тоді керувати?..

Закрили. І саме підприємство, і його рахунок у банку. Щоб іншим не кортіло.

— Знаєте, — каже тепер голова Млинівської райспоживспілки Анатолій Войтюк, — тоді якраз мода пішла — відкривати малі підприємства, не хотілося відставати...

«Мода» до нас заходила частенько і, як бачимо, продовжує заходити. І чомусь переважно з обов'язковою наявністю префікса «роз» — розкуркулювати, скажімо, розстрілювати, розукрупнювати, розганяти...

Голова правління облспоживспілки Микола Мосійчук твердить: неправильно було створене мале підприємство, он, мовляв, і прокурор може підтвердити...

Одне слово, з'їли «Добробут» швидше, ніж шмат своєї ковбаси, паралельно намагаючись зганьбити ім'я директора малого підприємства Олени Стельмащук. А вона і її маленький колектив вже відчули смак праці на себе, а не на дядю. «Я іноді ночувала у цеху, щоб швидше впоратися з роботою, — повідав коптильник Микола Мельничук. — Наша директор моталася по усій Україні, щоб дістати потрібне... Та не дають робити на себе...»

Але це — лірика. Закони жанру вимагають іншого — чогось «смаженого». Такого, наприклад, як трапилося з...

...Над однією з рівненських лікарень спостерігалася мінлива хмарність, а в самій лікарні тривала нудна буденна робота — кому штрикали уколи, кого умовляли ковтнути гумову кишку, хто кволим голосом безрезультатно кликав сестру... І раптом по коридорах прошелестіла чутка: «У лікарні будуть ловити шпигуна! Вже прийшли зі служби безпеки...»

Чутка не долетіла лише до барокамери, бо над входом до приміщення світився напис: «Не входити! Кисень під тиском!» Зате сюди увірвалося у верхньому одязі двоє рішучих чоловіків. «Служба національної безпеки України!» — різко кинув перший і вихопив із кишені посвідчення. А другий був із комітету контролю міськради. Лікар, враз отетерівши, кліпав очима, а гості — «есбіст» Володимир Мельникович і «контролер» Валерій Марчевський — відразу ж у коридорі зайнялися хворим.

— Ви Краснов?

— Так, я, але...

— Нам потрібно дещо з'ясувати. Але не тут, а у вас на роботі...

Довелося Борису Краснову, колишньому начальнику управління технологічної комплектації тресту «Рівнепромбуд», а нині голові правління державного виробничо-комерційного підприємства «Будресурси», терміново зняти піжаму, вдягнути віцмундир і з'явитися у свій робочий кабінет на прискіпливий допит...

Чим же загрожував хворий національній безпеці України? Хотів організувати у Рівному місцевий ГКЧП? Збирався зірвати міст через Устю? Ні, Борис Іванович і очолюваний ним колектив захотіли незалежності. Бо в колишньому рідному «Рівнепромбуді», підрозділи якого розбігаються вусібіч, їм загрожувало повне банкрутство. Тому й виникли «Будресурси» — в лютому «Укрбуд» передав в оренду колективу УВТК певні кошти і будматеріали. А коли народився Фонд державного майна України, у березні було підписано договір на оренду і з ним (зареєстрований під № 752).

Здавалося б, як каже сучасна молодь, усе класно, але... Але Рівненський міськвиконком відмовив «Будресурсам» у реєстрації. І вищезгадуваний фонд чомусь заспівав іншої — «вважає договір не укладеним».

Туман яром, одне слово, туман долиною... Колектив «Будресурсів» написав листа Президентові України і Голові Верховної Ради — там усе докладно сказано. Сподіваюся, що туман розвіється...

...У світі, як уже зазначалося вище, править мода. Та ще, на щастя, у більшості країн — Закон. У більшості, але, на жаль, поки що не в нас. У нас поки що, нібито турбуючись про народну власність (якою народ ніколи не розпоряджався), пильнують, щоб не випустити з рук особисту владу, хочуть — відкривають, хочуть — закривають. А Закон... У статуті того ж «Добробуту» записано: «Підприємство ліквідується... якщо рішенням суду будуть визнані недійсними установчі документи і рішення про створення підприємства». Про вказівки районного й обласного начальства там нічого не сказано. Але, як кажуть у сусідній державі, «тем не менее»... Чи незалежності захотіли!

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

ЗАХИСТІМО СЬОГОДНІ АДВОКАТА,

ЩОБ ВІН ЗАВТРА МІГ ЗАХИСТИТИ НАС

Згідно з Положенням про адвокатуру Української РСР 1922 року були створені колегії захисників при губернських радах народних судів. Ще тоді нарком юстиції М. Скрипник виступив проти надання адвокатурі автономії та наполягав на встановленні за нею судового нагляду. На жаль, і сьогодні робляться спроби поставити адвокатуру під державний контроль.

Жорстка організаційна структура, постійний нагляд з боку держави, її втручання в адвокатську діяльність, підбір кадрів, підготовку адвокатів та підвищення їхньої кваліфікації супроводжували адвокатуру всі останні десятиліття. Ці обставини призвели до послаблення адвокатури, зниження її професійної ваги, і, як наслідок, до обмеження прав адвоката.

Стан адвокатури свідчить про ступінь демократизму держави, наголосив у Верховній Раді України народний депутат В. Бедь, доповідаючи про проект Закону про адвокатуру. Адвокатура — це незалежний правовий інститут, забороняються будь-які втручання в адвокатську діяльність, допит адвоката як свідка з питань, що становлять адвокатську таємницю, вилучення та огляд документів, пов'язаних з виконанням доручення.

Ці та інші передбачені в проекті Закону гарантії адвокатської діяльності перш за все спрямовані на захист прав людини, бо забезпечують адвокатові можливість працювати, не боючись тиску та переслідувань. Недалеко відійшли ті часи, коли адвоката, що ставав на перешкоді беззаконню, могли безпідставно притягати до кримінальної відповідальності, вилучати його документи у справах, в яких він брав участь, допитувати громадян, яким подавалась юридична допомога, щоб знайти обставини, що компрометують його. Поширеним засобом тиску було винесення окремих ухвал суддями або направлення подань слідчими, прокурорами до президій колегій адвокатів з пропозиціями про притягнення до відповідальності. Щоб уникнути цього, проект Закону про адвокатуру забороняє виносити окремі ухвали та вносити подання щодо правової позиції адвоката у справі, а також гарантує рівність його прав з іншими учасниками процесу.

Під час розробки проекту Закону та при його прийнятті на сесії Верховної Ради відчувалося невдоволення деяких народних депутатів, які, очевидно, висловлювали думку тих відомств, де працюють, щодо надання ширших професійних прав адвокатові.

Та й узагалі останнім часом неодноразово робилися спроби послабити адвокатуру, зокрема покласти на неї такі податки та збори, сплачувати які колегії адвокатів неспроможні. Вони ж ніколи не мали прибутку, а значна орендна плата та інші витрати не тільки вкрай розорюють ці правозахисні колективи, а призводять до значного підвищення вартості юридичної допомоги.

Сьогодні реальною загрозою занепаду адвокатури як правозахисного об'єднання професіоналів є те, що на підставі, одержаної в Мінюсті ліцензії всіма видами юридичної практики може займатися будь-хто з юристів, навіть не маючи спеціальної підготовки. Юрист, що подає юридичну допомогу громадянам, виступає захисником або представником у суді, має бути висококваліфікованим фахівцем. Це не викликає сумніву. В усьому світі до юридичної практики (тобто адвокатської) допускаються юристи, які склали професійні іспити, спеціально навчалися, стажувалися протягом кількох років, обов'язково постійно підвищують майстерність тощо.

У вищих навчальних закладах нема адвокатської спеціалізації, її опановують при стажуванні в колегіях адвокатів. До речі, перш ніж стати суддею, слідчим, прокурором теж необхідно пройти стажування, навчитись саме цій професії.

Незрозуміло, чому норми проекту Закону про адвокатуру, що передбачають кваліфікаційні іспити і створення для цього незалежних від державних, зокрема від Мінюсту, органів спеціальних кваліфікаційних комісій, викликали таке невдоволення? Міністерство юстиції навіть запропонувало створити кваліфікаційні комісії при управліннях юстиції, а при Мінюсті — Вищу кваліфікаційну комісію. Більше того, при цих комісіях мають бути колегії, які притягатимуть адвоката до дисциплінарної відповідальності. Тобто адвокати потраплять у ще більшу залежність від державних органів, ніж було раніше.

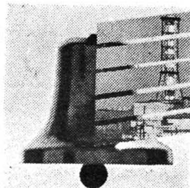
Адвокат повинен мати широкі права для виконання професійних повноважень. Тому незрозумілою є позиція народного депутата Ю. Гайсинського, який заперечує проти допуску захисника до участі у справі на ранній стадії процесу, посилаючись на те, що через це погано працюватиме прокуратура і постраждає бюджет. Виникає питання, чи може правова допомога захисника громадянинові, якого затримано або заарештовано, призвести взагалі до негативних наслідків? В усьому цивілізованому світі громадянин має право відразу ж звернутися до свого адвоката, і це нікому ще не завадило.

Що ж до бюджету, то допуск захисника з моменту затримання підозрюваного, і його, захисника, участь у слідчих діях не потребують додаткових штатів слідчих, прокурорів, а тим більше суддів, як твердить Гайсинський, бо ці самі слідчі дії проводились і раніше, тільки без захисника. Адвокат зможе плідно працювати, якщо він буде рівною стороною в процесі, буде наділений відповідними правами, якщо зможе мати у своєму розпорядженні необхідну для здійснення професійних обов'язків інформацію.

Я категорично не згоден з тими, хто намагається применшити цінність винесеного на парламентський розгляд законопроекту, посилаючись на те, що він, мовляв, лише захищає адвокатів. Чим надійніше буде захищений сам адвокат, наділений правами, забезпечений технічними засобами, висококваліфіковано підготовлений, тим скоріше й ефективніше буде захищена людина.

Віктор МЕДВЕДЧУК, президент Спілки адвокатів України.

СТАЛКЕРИ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ЗОНИ

Повість братів Стругацьких «Пікнік на узбіччі» вперше прочитав тоді, коли почав працювати в Чорнобилі. Довгими осінніми вечорами, коли за вікном свистів пронизливий вітер і в порожніх будинках скрипіли двері й віконниці, я з тривогою стежив за сміливим сталкером Редріком Шухартом з Хармонтського філіалу Міжнародного інституту позаземних культур, який пробирався аномальною Зоною... А коли дочитав останню сторінку, то зрозумів: обидва письменники володіли надзвичайним даром передбачення чорнобильської трагедії.

Та повернімося до сталкерів Чорнобильської зони. Там це слово популярне, але що воно означає? Переглянувши різні словники й енциклопедії, тлумачення цього слова я не знайшов. Але, ще раз гортаючи «Пікнік на узбіччі», прочитав, що таке сталкери: «Так у нас у Хармонті називають відчайдушних хлопців, які на свій страх і ризик проникають у Зону і тягнуть звідси все, що їм вдається знайти. Це справжня нова професія».

Таке визначення до тих, хто працює в Чорнобильській зоні, не підходить, бо серед дослідників «саркофага», ліквідаторів, експлуатаційників ЧАЕС і самоселів є дуже багато порядних людей. Трапляються, правда, й грабіжники, які таки тягнуть з Чорнобильської зони, але їх називають мародерами.

Поняття «сталкер» у Чорнобильській зоні прижилось. Але воно набуло там іншого значення. Чорнобильські сталкери — це люди, схильні до роботи й проживання в небезпечному місці.

Микола ХРІЄНКО.

Фото автора.

Представляємо дипломатичний корпус в Україні

«ШОВКОВИЙ ШЛЯХ» ЗМІНЮЄ НАПРЯМ

Наш співрозмовник — Надзвичайний і Повноважний Посол Ісламської Республіки Іран в Україні Бехзад МАЗАХЕРІ.

— Чим керувався уряд Ірану, відкривши дипломатичне представництво найвищого рангу в Україні?

— Як відомо, Іран — одна з країн, які визнали Україну як самостійну державу і відкрили тут Посольство. Це відбулося 22 січня цього року.

З історії знаємо, що наші дві держави завжди мали добрі відносини і спільні інтереси. Крім того, Іран та Україна розташовані у життєво важливих частинах планети. Один — біля Перської затоки, інша — в Європі біля Чорного моря. Україна також друга держава в колишньому СРСР за своїм промисловим потенціалом. І тому Іран вирішив співпрацювати з нею, відкривши посольство в Києві.

— У чому ви вбачаєте ваше завдання в цьому зв'язку?

— Надалі поглиблювати це співробітництво. За останній час до Києва прибуло вісім делегацій з нашої країни, зокрема міністр закордонних справ і міністр нафти Ірану — Алі Акбар Велаяті та Ага Заде, представники міністерств зв'язку, транспорту. Ряд делегацій також відвідали Іран. Найважливішими з них були візити Президента України Леоніда Кравчука, першого віце-прем'єр-міністра Костянтина Масика. Підписано чимало міжнародних договорів та угод у сферах промисловості, економіки та культури.

— Розкажіть, будь ласка, про себе.

— В Ірані я щодня займався плаванням, читав різну літературу, грав у сквош. А тут, самі розумієте, ні часу, ні можливості для цього не маю. Заклопотаний справами щодо відкриття офісу посольства, пошуками квартир для співробітників. Нам тимчасово надали приміщення під офіс, потім пообіцяли дати ділянку під забудову.

Якщо видається вільна година, люблю блукати парками Києва. Вважаю, що це одне з найчарівніших міст світу, де я лише бував. І люди у вас добрі. В їх оточенні я відчуваюся як удома.

При нагоді, хочу поінформувати читачів, що 4 червня відзначалася роковина смерті імама Хомейні — вождя Ісламської Республіки Іран, яку він заснував у 1979 році. Імам Хомейні сприяв розвиткові нового ісламського ладу, який відтепер не залежить від політики інших держав, не тільки в Ірані, а й в усьому світі.

— Дякуємо за бесіду.

Інтерв'ю провів Артем ПРОХОРЕНКО.

З ДОСЬЄ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Народився в 1955 році. Закінчив університет у США. За фахом — інженер-будівельник.

З 1988 по 1989 рік працював старшим експертом і радником заступника міністра закордонних справ Ірану з проблем Європи та Азії.

У 1989 році призначений радником міністра закордонних справ Ірану. Потім обіймав посаду радника міністра і начальника Управління з економічної та стратегічної координації МЗС Ірану.

Брав участь у мирних переговорах між Азербайджаном та Вірменією з Нагірного Карабаху, на яких Іран виступав посередником.

У березні 1992 року призначений Надзвичайним і Повноважним Послом Ісламської Республіки Іран в Україні.

Фотофакт

ДВА ТОВАРИШІ

Не ставте Єгору Кузьмичу зайвих запитань про життя колишньої найвищої радянської та партійної еліти. Тим більше, не намагайтеся шокувати невідомими фактами про діяльність його соратника Горбачова. Нещодавно він сам виступив із спробою розгадати «феномен» Михайла Сергійовича у власній книзі «Загадка Горбачова», що охоплює події з 1983 по 1991 роки. Її презентація, на яку зібралося чимало люду, відбулася у Центральному будинку журналістів у Москві.

На знімку: свідки твердять, що за автографом до автора майбутнього бестселера стояла така сама черга, як і за дешевим спиртним.

Фото ІТАР — ТАРС.

Політичний барометр

СЛАБКА ХМАРНІСТЬ, МІСЦЯМИ ОПАДИ...

Пішак перетворюється у ферзя. Ця ситуація, що рідко зустрічається в шаховій грі, набула просто-таки масового характеру в політичному житті Республіки Таджикистан. Відразу вісім представників опозиції, які донині займали досить скромні пости в офіційній табелі про ранги, увійшли до складу Кабінету Міністрів як повноправні члени.

Великий передіп міністерських крісел — результат травневого протистояння опозиції та урядових сил. Цю поступку Президента Набієва та його команди деякі аналітики схильні тлумачити як перемогу його противників і навіть як переворот.

«Лише вісім портфелів з 27 в наших руках, — журився в своєму недавньому інтерв'ю Давлат Усмон, заступник голови Ісламської партії відродження. — Основні ж пости, більшість важелів управління економікою й політикою знаходяться в руках уряду».

Посилання на цифри в даному разі сприймається як спроба самомилування. Коли ж подивитися, які саме пости займає опозиція, то її люди або ті, хто співчуває їм, очолили комітет оборони, міністерство зовнішніх зносин, міністерство внутрішніх справ. Той самий Давлат Усмон одержав посаду віце-прем'єра, який курирує, зокрема, роботу правоохоронних органів. «Своя» людина прийшла і до керівництва національною телемовною компанією.

У зверненні уряду до народу Таджикистану сказано, що сам факт включення представників опозиції до його складу «не повинен мати двоякого тлумачення, бо дані товариші є нашими громадянами». З тексту звернення не ясно, чи завжди досить бути «нашим громадянином» для того, щоб претендувати на міністерський портфель. Та, по суті, автором цього документа є опозиція, ядро якого становлять «ісламісти-демократи».

Доступ до державного управління відкриває перед ними можливості здійснювати свої завдання, одне з яких — демонтаж старої, так званої феодально-комуністичної системи. Як про перспективну мету говориться про побудову демократичної, правової держави. Чи використовуватиметься при цьому ісламська модель? Останнє не виключено. Хоча про повну її пересадку на таджицький грунт не йдеться. Суспільство, на думку лідерів опозиції, поки що не дозріло для побудови ісламської держави.

У найближчому майбутньому, очевидно, буде вжито якихось заходів у цьому напрямі. «Аналізуючи досвід мусульманських країн, нам треба шукати компроміси між канонами ісламу, законами ринкової економіки і дотриманням громадянських прав», — заявив новий міністр зовнішніх зносин Худойберди Холікназаров.

Доля уряду національного примирення навряд чи буде легкою, як би щиро він не намагався здійснювати свої наміри. Перші складності вже виникли.

Кулябська область, наприклад, відмовляється визнавати нові власті та їхні рішення. Не виявляє активної підтримки і Ленінабадська область, чия частка в економіці республіки досягає 50—55 відсотків.

Каменем спотикання може стати проблема соціального забезпечення громадян. В умовах безупинного економічного спаду уряду дедалі важче підтримувати мінімальний рівень добробуту людей. Крім того, недавні зливи і селі ще більше ускладнили обстановку. Більшість населення перебуває за межею бідності. Чи повірять ці люди в чергову програму економічної стабільності або знову підуть на площу вимагати відставки уряду?

Ситуація настільки складна, що неможливо дати хоч якийсь тривкий прогноз розвитку ситуації в Таджикистані. На неї впливають десятки чинників — від ціни на корж та чай (основна їжа більшості таджиків) до подій у сусідньому Афганістані.

А поки що політичний барометр вказує на «слабку хмарність, місцями опади...» Проте немає гарантії, що не почнуться зливи й грози. Найімовірніше, все це може статися ближче до осені.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Власкори повідомляють

Тбілісі

ЗБРОЮ ОТРИМАЄТЕ В АРМІЇ

У Грузії обнародувано наказ заступника Голови Держради, командуючого патріотичними формуваннями «Мхедріоні» Джаби Іоселіані, згідно з яким члени всіх незаконних озброєних груп, які що вони не є військовозобов'язаними або офіцерами, мають вступити до грузинської армії. Суворо заборонено і незаконне носіння зброї.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Алма-Ата

ЧИ ПРОКОВТНУТЬ АЛМААТИНЦІ «МАНГО»?

Під екзотичною назвою «Манго» в столиці Казахстану почала виходити нова газета. Як твердять її засновники, газета припаде до душі багатьом алмаатинцям. В рекламі, даній з приводу виходу першого номера, сказано, що нове видання — унікальний дайджест світової преси. Воно ознайомить читачів з найсвіжішими матеріалами про кіно, мистецтво, музику, а також про те, за кого вийшла заміж та чи інша зарубіжна секс-зірка.

Видавці обіцяють красиві фотографії кумирів, готові навчити робити масаж по-китайськи, пропонують новий погляд на життя. Звичайно, все це за договірною ціною.

У першому номері обіцянки виконано. Є «секс-приманка» з корисними порадами, є й кращі зачіски Голлівуда. Що ж, хтось віддасть перевагу «Манго» з його екзотичним смаком, а хтось вибере картоплю. Тим паче, що вона сьогодні коштує в Алма-Аті близько десяти карбованців за кілограм: якраз два примірники «Манго».

Тетяна КОСТІНА.

Єреван

РІШЕННЯ НЕМАЄ, АЛЕ АРМІЯ ФОРМУЄТЬСЯ

Процес створення власної національної армії почався у Вірменії, незважаючи на те, що парламент іще не прийняв про це рішення. Та все ж Президент Тер-Петросян видав Указ про весняний призов, і зараз перші новобранці присягають на вірність своєму народові. Днями в десантно-штурмовій частині Міністерства оборони республіки, яка дислокована у Єревані і раніше входила в структуру армії колишнього СРСР, відбулась урочиста церемонія складання присяги. Як відзначив міністр оборони республіки Вазген Саркісян, цей підрозділ у військових діях на вірмено-азербайджанському кордоні участі не брав і не збирається брати. Що ж стосується майбутнього вірменської національної армії, то міністр заявив, що за необхідності її чисельність буде доведена до 300 тисяч чоловік.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Кореспонденція з Праги

КОСТІ КИНУТО

ПОШУКИ КОМПРОМІСІВ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЧСФР

У Чехії й Моравії вибрали правих, Словаччина стала на бік лівих і націоналістичних партій. Ситуація у федерації складна. Майбутнє ЧСФР у руках Вацлава Клауса й Володимира Мечіяра. Хто буде Президентом?

5—6 червня 1992 року в ЧСФР пройшли парламентські вибори у Федеральні Збори. У Чеській республіці у виборах взяли участь 85 відсотків виборців, у Словаччині — 84. Це на 10 відсотків менше, аніж при минулих парламентських виборах.

Згідно з першими офіційними даними, у Чеській республіці при виборах у Народну палату Федеральних Зборів найбільшу кількість голосів одержала коаліція Громадянської демократичної й Християнсько-демократичної партій.

Другою стала коаліція Лівий блок (Комуністична партія Чехії й Моравії, Демократична ліва партія ЧСФР). На третьому місці — Чехо-Словацька соціально-демократична партія. Мінімум для проходження у парламент (5 відсотків) одержали: Асоціація за республіку — Республіканська партія Чехо-Словаччини, Християнсько-демократична унія, Чехо-Словацька народна партія й Ліберальна унія.

У Словацькій республіці найсильнішою партією став Рух за демократичну Словаччину. Далі йде Партія лівих демократів. На третьому місці Словацька національна партія. Більш як 6 відсотків одержали також коаліції Угорського християнсько-демократичного руху й Угорської народної партії.

Такі офіційні підсумки, які вже самі собою показують, що у Чехії переконливо перемогла консервативна права коаліція, очолювана головою федерального уряду й міністром фінансів ЧСФР Вацлавом Клаусом. Він відомий як прибічник економічної реформи, який має безкомпромісний підхід до її здійснення. У Словаччині беззастережно переміг Рух за демократичну Словаччину, очолюваний Володимиром Мечіяром, який після року відсутності знов з'явився на політичній сцені.

Якою буде подальша доля Чехо-Словаччини? Це найголовніше питання цих днів. Треба визнати, що воно не дає спокою навіть найпереконанішим оптимістам. Вибори у законодавчі органи показали, що успіх у виборців одержали партії, які змогли себе виразити (як у позитивному, так і в негативному розумінні). Вирішальними для майбутнього ЧСФР є переговори головних лідерів обох партій, що розпочалися минулого тижня. Точки зору партій вже достатньо відомі, й пошуки компромісів напевне будуть нелегкими. Партія Клауса не збирається приймати ультиматуми, наполягає на раціональній федерації й на продовженні руху в напрямку економічної реформи. Рух Мечіяра намагається добитися конфедерації. Точки зору економічних експертів Руху настільки протилежні, що важко сказати, чи переможуть ті, хто волів рахуватися з сьогоднішньою реальністю. У будь-якому випадку для того, щоб остаточно не сповільнився рух до економічної реформи, праві повинні зберегти відносно добрі позиції у федеральному уряді й у парламенті. Проте склад парламенту особливого оптимізму не викликає.

За словами Вацлава Клауса, уявляється можливим зібрати федеральний уряд до кінця червня 1992 року, щоб розв'язати ключові питання керування державою вже до кінця жовтня 1992 року. Але це лише за умови, що у результаті переговорів партії дійдуть висновку, що необхідно зберегти федерацію, інакше це означатиме розділення Чехо-Словаччини з усіма наслідками, що звідси випливають. Крім того, залишається нерозв'язаним питання, хто буде Президентом ЧСФР. Партія Клауса пропонує сьогоднішнього Президента В. Гавела. Проте Мечіяр одразу після підбиття підсумків виборів заявив, що прохатиме всіх депутатів від Руху за демократичну Словаччину не підтримувати кандидатуру Гавела.

Вибори Президента мають початися 6 липня 1992 року і за конституцією можуть проходити лише у два тури. У разі невдачі можливі ще два кола з новими кандидатами. Теоретично можливо, що й після цього (тобто до 5 жовтня 1992 року) ані Президент, ані уряд не будуть вибрані. Переговори про уряд у такому разі ще більше ускладняться, загостриться політична ситуація. Достатньої більшості місць, яка б забезпечила безболісні вибори Президента ще у першому колі й подала рішучу підтримку урядові, не одержав ніхто. Ці проблеми новий парламент повинен буде розв'язати з допомогою компромісу, якого у країні чекають з надією й тривогою за майбутнє Чехо-Словаччини.

Іржі НОВОТНИ,
журналіст.
(Спеціально для «Голосу України»).
Прага.

У парламентах світу

«ВЕСНЯНА» СЕСІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ В ЛИПНІ

Вдруге переносять призначену на травень дев'яту сесію Верховної Ради Киргизстану. Останнього разу — за наполяганням групи депутатів південних Ошської та Джалал-Абадської областей, де всі сили кинуті на ліквідацію стихійного лиха, що впало на них несподівано.

Парламентарії розглянуть на сесії не менш як чотири десятки дуже важливих для республіки питань. Серед них — законопроекти про громадянство, про Державний кордон Киргизстану, про товарну біржу і біржову торгівлю, про народну освіту, пакет документів, які регламентують діяльність правоохоронних органів, та ряд інших.

Євген ДЕНИСЕНКО.
Бішкек.

Подарунок до ювілею

ДІТИ З КИЄВА В БЕРЛІНІ

Співробітництво двох районів столиць, Вільмерсдорфа в Берліні і Печерського в Києві, триває вже кілька років і дає успішні і конкретні результати. Але воно, на жаль, майже одностороннє, бо німецький партнер, як відомо, має кращі можливості, ніж українська сторона. Втім, так склалися політичні та економічні умови. Німці з вільмерсдорфської ратуші зрозуміли таку ситуацію і відповідно до неї розвивають співпрацю. Доказом цього було запрошення тридцяти дітей з різних шкіл Печерського району, по 15 дівчаток і хлопчиків, до Берліна. Вони відпочивали під керівництвом викладача технікуму В. Білоконя і двох його колег — учителькою німецької мови у приміській спортивно-лісовій оселі Грюнвальд (Зелений Ліс). Господарі створили для гостей зі столиці України щонайкращі можливості для дозвілля та пізнавальних екскурсій. Проводили лікарське обстеження та лікування.

Після трьох тижнів відпочинку діти повернулися додому, а до Києва вже збирають різні подарунки: медичне устаткування, ліки, продовольство для дітей, одежу. Дві потужні вантажні машини і шість причепів поведуть через Польщу до Києва досвідчені водії з Берлінської технічної служби. Весь вантаж становитиме майже 17 тонн. Це, так би мовити, «ювілейні» подарунки — десята партія за три роки. Наприкінці серпня представники Печерського району столиці братимуть участь у святі нації у Вільмерсдорфі.

Богдан ОСАДЧУК,
власний кореспондент «Голосу України». Берлін.

Бізнес-контакт

«АЛЬКАТЕЛЬ» ПРОПОНУЄ РУКУ І СЕРЦЕ

Філіп Касс, керівник відділу зарубіжної преси французької фірми «Алькатель», приїхав до Києва у розвідку. Його цікавила преса України, можливість співробітництва з українськими зв'язківцями. Наш кореспондент взяв інтерв'ю у пана КАССА.

— Пане Кассе, чим займатиметься фірма «Алькатель»?

— О, про це можна дуже довго розповідати. Але є три основні галузі: системи зв'язку, енергія, транспорт, а допоміжна — видавнича діяльність. Додам до цього, що у нас працює 250 тисяч чоловік у різних країнах світу. Це на підприємствах великої фірми «Алькатель-Альстом», а «Алькатель» лише одна з численних її філій.

— Який інтерес «Алькатель» до України?

— Ми можемо запропонувати свої послуги у налагодженні телезв'язку, монтажі телефонних станцій, приватних телефонних мереж, кабельного зв'язку. Зараз ведемо переговори з Міністерством зв'язку України, намагаємося знайти промислового партнера.

— Є вже якісь результати?

— Ні. Але ми хочемо довести, що «Алькатель» на щось здатна, створивши централізовану систему зв'язку для України. Після того, як КОКОМ зняла заборону на співробітництво з країнами Східної Європи, ми почали працювати в ЧСФР, Румунії. У Польщі 50 процентів телезв'язку належить «Алькатель».

— Дякую за бесіду.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

На зв'язку Софія

БЕРІТЬ ІНІЦІАТИВУ СМІЛИВІШЕ

Брати Константин та Веселин Георгієви з болгарського міста Первомай вирішили викупити у власність бензоколонку. Взятися за цю справу їх змусив недавній дефіцит палива в Болгарії на зразок того, який сьогодні переживає Україна.

Хлопці звернулися до приватного банку, заклали власні будинки і взяли кредит на суму мільйон левів під 63 відсотки річних. Звичайно, не обійшлося без проблем. Їх чинила місцева бюрократія, бо тоді при владі були соціалісти і державна фірма-монополіст «Петрол». Однак часи змінюються, і з перемогою демократів на виборах минулого року з допомогою родичів та друзів братам Георгієвим вдалося здійснити свою мрію. Вони придбали бензоколонку за 650 тисяч левів. А поруч звели мінімаркет: магазин автозапчастин та технічного мастила.

Бензин та дизельне паливо на приватній бензоколонці Георгієвих коштує на 10 стотинок дешевше, аніж в державних АЗС. Щодня брати продають майже п'ять тонн палива. Його постачає з Греції болгаро-грецька фірма. Бензоколонку обслуговують п'ять чоловік, заробіток яких — понад дві тисячі левів, що більше середньої зарплати в країні.

Брати Георгієви мають намір за два-три роки повернути борги, планують розширити бізнес, побудувавши мережу власних бензоколонок по всій країні. У розмові Веселин Георгієв сказав, що готовий налагодити бізнес з Україною. Щоправда, зауважив: «Бажано з власниками. Так надійніше». Можливо, досвід братів з Первомая зацікавить українських підприємців, особливо тепер, коли Росія зменшила постачання нафти в Україну. До речі, проживають Георгієви по вулиці Гюго, 4, а телефон і факс — 39-31.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Погляд

ГОДИННИКИ ПЛЮС ФАНТАЗІЯ

Ознаку солідності — відмінний швейцарський годинник, виявляється, можна носити не тільки на руці. Наприклад, жартівник, якого ви бачите на фото, взяв і зробив з 35 чудових годинників маску для щорічного карнавалу, що пройшов недавно в країні майстрів найточніших хронометрів. Цей його витвір, напевне, дуже цінний як у прямому, так і в переносному значенні.

Фото Кейстон — ІТАР — ТАРС.

Експрес-новини

Представники боснійської і сербської сторін підписали чергову угоду про припинення вогню. Тим часом представники ООН докладають усіх зусиль, щоб відкрити аеропорт у Сараєво для подання екстреної допомоги республіці.

* * *

Ізраїльські власті дещо послабили обмеження щодо виходу на роботу десяткам тисяч палестинців з окупованого сектора Газа. Рішення прийняли після розгону сотень палестинських демонстрантів на перехідному пункті. Тепер ізраїльські роботодавці не зобов'язані супроводжувати палестинських робітників від перехідного пункту на роботу і назад. Останні можуть користуватися громадським транспортом.

* * *

У Римі відновилася нарада з підготовки зустрічі у верхах, де обговорюватимуться шляхи припинення карабаського конфлікту. Ця зустріч під егідою Наради з безпеки і співробітництва в Європі відкривається наступного тижня у Мінську. Римська нарада розпочалася два тижні тому, але її робота перервалася у зв'язку з неприбуттям вірменської делегації.

* * *

Міністри закордонних справ Європейського співтовариства зустрілися у Люксембурзі для обговорення визнання колишньої югославської республіки Македонії. Греція зволікає визнання Македонії і вимагає, щоб вона змінила свою назву, остерігаючись територіальних претензій з її боку на одноіменну територію на півночі країни.

* * *

У Празі відбулася зустріч Президента Чехо-Словаччини Гавела з головою Руху за демократичну Словаччину Мечіяром. Раніше Мечіяр заявив, що не збирається вступати в переговори з лідером чеської громадської демократичної партії Клаусом щодо формування федерального уряду. Тим часом лідери шести словацьких опозиційних партій виступили із закликом не допустити розвалу ЧСФР.

* * *

Депутати японського парламенту від соціал-демократичної партії подали заяву про відставку у зв'язку зі спробою заблокувати законопроект, який дозволить Японії направляти війська за кордон з миротворчою місією. Відставка має на меті відстрочити обговорення законопроекту нижньою палатою парламенту, де він мав бути ухвалений найближчим часом.

* * *

Президент Бразилії де Мелло урочисто закрив всесвітню Конференцію з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро, висловивши надію, що світ стане трохи кращим та безпечнішим. 154 країни підписали основні документи зустрічі: «Порядок денний на XXI століття», план дії міжнародного співтовариства у сфері екологічно безпечного розвитку і декларацію з довкілля і розвитку. США не підписали договір про біологічне різноманіття.

Телеграфним рядком з Рівного

ДО ЗЕМЛІ ТРЕБА ГОЛОВУ

Нову спеціальність — інженера - землевпорядника — здобуватимуть віднині юнаки і дівчата в Українському інституті інженерів водного господарства. Перший набір — 50 чоловік, що, на думку багатьох голів місцевих Рад, недостатньо. І на думку керівництва вузу теж: заявок і направлень з різних господарств й організацій стільки, що вистачить до 2005-го року. Розпочато набір і на спеціальність «Автомобілі й автомобільне господарство».

БУДЕ І З ПЕРЦЕМ...

Свого часу директор Шпанівського спиртзаводу Володимир Прохоренко не виконав знаменито нерозумного Указу і нині — на коні. Збережене устаткування дало змогу відновити випуск спирту і горілчаних виробів. Поки зводиться новий просторий цех, у пристосованому приміщенні вже розливають «Звіробій», а незабаром надійде у продаж й «Українська горілка з перцем» та «Лимонна». Є всі підстави вважати, що «градуси» суттєво підігріють обласний бюджет.

ПРИВИД ЩЕ БРОДИТЬ!

У Рівному створено обласну організацію Соціалістичної партії України, до керма якої стали працівник НВО «Еліта» Володимир Зіненко та колишній заступник начальника політвідділу 13-ої армії Геннадій Батаров.

Вчорашні зодчі світлого майбутнього нині його прямо не обіцяють, але «за народ», запевняють, будуть стояти кріпко. А ще мають намір показати «кузькину мать» нинішнім демократам, котрих називали демократами і дермократами. «Мы надеемся взять власть для честных тружеников», — заявив Батаров. Все вже було, а такого ще ні: щоб отс хтось завойовував «власть» не для себе.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

КОМУ ПОТРІБНІ ЯРМАРКИ

Реалії

Перебуваючи в Угорщині, Прем'єр-міністр України Вітольд Фокін оглянув традиційний Будапештський міжнародний ярмарок і щиро був здивований, чому тут немає жодного представника з нашої республіки. «В майбутньому,— підкреслив глава уряду,— таке не повинно повторитися».

Після цієї авторитетної заяви організатори II Міжнародної виставки-ярмарку «Схід — Захід», яка недавно пройшла в місті Ніредьгаза, чекали, що Україна буде представлена якщо і не масштабно, то принаймні на солідному рівні. Але не так сталося, як гадалося. З республіки приїхали лише три посланці: два — зі Львова, один — з Миколаєва. Причому з різних причин вони прибули без експонатів, виключно з макетами і пакетами пропозицій.

Дещо підтримали престиж республіки 7 колективів Закарпаття, окремі з яких експонували досить перспективні речі. Приміром, Берегівський радіозавод привіз різні авіаційні прилади. І все ж павільйон України, якому господарі виділили «ходове» місце біля входу, на фоні решти учасників виглядав дуже бідно.

Обмінюючись із фахівцями першими враженнями від побаченого, ті приходили до висновку: Україні є що виставляти. І коли б вона ширше використала набутий в цьому відношенні міжрегіональний досвід, то її економічні зв'язки з Угорщиною та іншими країнами були б набагато ефективнішими.

Думка фахівців набуває особливої актуальності в ці дні, адже з 19 по 23 червня подібна міжнародна виставка «Експо-Ужгород-92» пройде в обласному центрі Закарпаття. Заявки на участь у ній надіслали понад 100 великих зарубіжних фірм, зокрема США, Німеччини, Іспанії, Франції Голландії, Австрії. Вперше буде представлений португальський та південноафриканський бізнес. Приїжджає відомий італійський торговий дім «Модена». Є заявки з Молдови, Білорусі, інших країн СНД. Лише українські підприємці знову пасуть задніх: за два тижні до відкриття взяти участь в ужгородській виставці виявили бажання лише з десяток колективів.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

«ЛОТ» ЗНОВУ ЛІТАЄ ДО КИЄВА

Після 10-річної перерви відновлено польоти з Варшави до Києва польською повітряною лінією — «ЛОТ». Сьогодні в аеропорту «Бориспіль» приземлився Іл-62 з польськими журналістами на борту, які розкажуть своїм читачам, глядачам і слухачам про цю подію.

Генеральним представником цієї авіакомпанії в Україні призначено пана Зигмунта РУТКОВСЬКИ. Кореспондент «Голосу України» взяла у нього інтерв'ю.

— Пане Рутковськи, «ЛОТ» це...

— Це зв'язок з 34 країнами світу. Київ став 50 містом, куди ми перевозимо пасажирів. До речі, саме в Україну до Львова в 1929 році було здійснено перший рейс. А до Києва ми літатимемо двічі на тиждень — у вівторок і п'ятницю. Цей маршрут вигідний тим, що Варшава має повітряні зв'язки з Австралією, Азією, США.

— Яка вартість квитка?

— Вона така ж, як і в Авіалініях України — 240 доларів в один кінець. Оскільки вартість квитка однакова, ми намагаємося привернути пасажирів високим рівнем обслуговування. За одну годину 20 хвилин польоту надати їм якнайбільшу кількість послуг.

— Багато бажаючих скористатися літаками «ЛОТ»?

— Із Варшави до Києва повне завантаження. Зворотні рейси використовуються не так ефективно, але сподіваємося, що справи повернуть на краще, коли ми самі зможемо бронювати квитки. Зараз через відсутність приміщення під офіс це роблять Авіалінії України.

— «ЛОТ» перевозить також вантажі?

— Так, сьогоднішнім рейсом ми доставили транзитні вантажі з США, Канади, Ізраїлю.

— Так щасливих польотів.

— Дякую, і запрошую читачів «Голосу України» літати літаками «ЛОТу», ми зробимо все, щоб під час польоту ви почували себе комфортно.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

Оказії

ХЛІБ НАШ НАСУЩНИЙ

Вирішив зайнятися сільським господарством священик УАПЦ отець Борис Чорноводський з села Любомирки Добровеличківського району. Річ у тім, що місцеві керівники спробували виселити його з хати — на тій підставі, що батюшка «не працює в сільському господарстві».

Тепер підстава відпала. Чорноводському вручено державного акта про надання у приватну власність 10 гектарів землі.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

КОНКУРС НАШИХ НАДІЙ

Зверніть увагу

Грізну небезпеку являє собою зруйнований реактор Чорнобильської атомної електростанції. Це обумовлено, перш за все, великою кількістю ядерного палива і радіоактивних матеріалів, що знаходяться всередині об'єкту «Укриття», невивченістю динаміки процесів, що відбуваються в ньому, обмеженим строком існування «саркофага». Побудований в екстремальних умовах, у полі високого радіоактивного випромінювання, об'єкт не забезпечує, на жаль, повної герметичності та безпеки зберігання в ньому наявних радіоактивних речовин і матеріалів.

Усвідомлюючи свою відповідальність перед нинішнім і прийдешніми поколіннями, Кабінет Міністрів України оголошує міжнародний конкурс на проект перетворення «Укриття» в екологічно безпечну систему. Бажаючих узяти в ньому участь просимо подати заявки до Оргкомітету в місячний термін з часу опублікування цього оголошення.

Комітет у тижневий строк після одержання заявки надішле заявнику положення про проведення конкурсу.

Переможцю Кабінет Міністрів України видає ліцензію на реалізацію проекту та технічних рішень на контрактних умовах.

Передбачається відзначення кращих робіт преміями: перша (одна) — 20 тисяч доларів США, друга (дві) — 10 тисяч доларів США, заохочувальні (п'ять) — 5 тисяч доларів США.

Кабінет Міністрів звертається до урядів і народів світового співтовариства, міжнародних і національних організацій, вчених і спеціалістів, ділових кіл підтримати ідею проведення конкурсу та взяти в ньому участь.

Для підтримки конкурсу відкрито спеціальний рахунок: Агропромбанк «Україна» — кореспондентський рахунок 9498028 у Deutshe Bank AG Frankfurt/Main для Українського відділення Всесвітньої лабораторії, р/р 000070148 в ОПЕРУ Агропромбанку «Україна» м. Київ (в доларах США і ДМ); р/р 000608723, Київська міськдирекція Укрсоцбанку, МФО 322012 (в карбованцях).

Оргкомітет Міжнародного конкурсу.

Уперше

Політологи України, гуртуйтеся!

«Політологічні читання» — так називається новий журнал, засновниками якого стали часопис «Філософська і соціологічна думка» та Канадський інститут українських студій при Альбертському університеті.

Мій співрозмовник — доктор філософських наук Юрій Прилюк, редактор українського відділення редакції «Політологічних читань».

— Яка концепція нового журналу, з чим зустрінемося на його сторінках?

— У щоквартальнику друкуватимуться оригінальні праці зарубіжних та українських політологів з найрізноманітніших напрямів: історія політичної думки, політичні соціологія, психологія, порівняльна характеристика політичних систем, міжнародні відносини, питання методології тощо.

— Очевидно, ви починаєте не з порожнього портфеля? Маєте вже щось цікаве?

— Безперечно. У першому номері вміщуємо публікації таких всесвітньовідомих політологів, як Дж. Мілля, В. Корнхаузера, даємо засадові поняття політичної філософії. А взагалі, будемо дотримуватися паритету в наданні журнальної площі і нашим, і їхнім...

— А хто з вітчизняних авторів друкуватиметься?

— Подали свої статті Д. Видрін (політичний радник передвиборної кампанії Л. Кравчука), В. Литвин (знавець сучасних політичних партій та рухів України), В. Хмелько (віце-президент української соціологічної асоціації), В. Бебик (політичний психолог) та інші. Маємо намір згуртувати навколо журналу основні сили з політології і сподіваємося, що «Голос України» допоможе нам у цьому.

Досвід державного будівництва, розвиток суспільства свідчить, що в нас ще нема цілісної концепції побудови незалежної України. Але ж вона має бути!

— У наші часи незалежному виданню без підтримки важко вистояти...

— Спонсорів у нас нема. Єдина надія — на передплатників. Головне для нас — становлення та розвиток політичної науки в Україні. А за це варто поборотися.

Розмову вела Катерина КОРОЛЬ.

Коротко

БУДУТЬ ГРОШІ — БУДЕ Й КОЛЕДЖ

Приватний коледж зареєстрував у Харкові доктор історичних наук М. Півньов. Він і його колеги мають намір запросити на навчання здібних дітей, батьки яких спроможні взяти на себе витрати за їхнє навчання і виховання. Класи коледжу комплектуватимуться не більш як із 15 учнів. Поглиблено вивчатимуться природничі й гуманітарні науки, але особлива увага приділятиметься українській мові, літературі, історії України і рідного краю, іноземним мовам.

Усе це добре. Тільки що робити здібним дітям, але без товстого гаманця батьків?

Микола КОСИЙ.

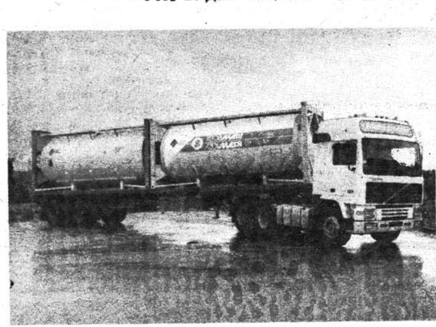
Харків.

Фотофакт

КОНЦЕРН ШУКАЄ ВИХОДУ

Концерн «Азовмаш» входить в ринок з новою продукцією — контейнер-цистернами. Вони не потребують колісних пар, гальмових систем, новинка має кілька варіантів, її можна перевозити будь-яким видом транспорту. А що найголовніше — виріб відповідає світовим стандартам, італійці вже зробили заявку на першу партію товару. Це дозволить концернові втриматися на краю економічної прірви, бо традиційні замовники не поспішають купувати цистерни. Творчі сили концерну (а тут працює спеціалізований конструкторсько-технологічний інститут) активно шукають вихід. Останнім часом фірми «Азовмашу» налагодили випуск газових плит, колонок і навіть наборів кухонних меблів.

Фото Б. ДЕМБИЦЬКОГО (Укрінформ).

Ідучи якос
Будинок орг
звернув увагу
«Костьол св. М
католицька кос
йшов. Горіли с
читав молитву
ків віруючих
личезному, на
лі. Могутній
ган мовчав.

Що це? Ад
в збудованому
XIX століття
не правилися
не був навіть
й будувалася
споруда — ви
архітектора К
— на муніцип
пожертви кия
жати має міст
а не духовним
якщо на те п
костьолу (ві
знаменитого к
динку з Химе
відійшов
нів, експ
вими на той
ми матеріалам
прийшов цеме
— Так, це
хітектури, —
тор Республік
ку органної т
зики Володим

10 червня
дання тим
ного Сино
вославної це
оцінку релігії
України. Голо
що породила
Синод назвав
сковської пат
ви УПЦ і Ха
чинний «собо
порушив Ста
ковні канони
не правило).
ні Свящ
до Арх
РПЦ говорит
кі єпископи,
відмовилися
Української
церкви, не м
ьки інтересі
єрейському С
православної
в 1992 ро
від її імені.

Ракурс

ІНТ

НА

Нині стол
ні Франка -
Львові. З
лею Сумськ
перекинутис
ми буквальн
від'їздом.

— Натал
пам'ятний н

— Звича
ни д'Арк у м
рона». Це п
жна вести
хунок у жи

— Скіль
грано?

— Близь
не лише в
русі, Росії,
А тепер ос

...Вона н
вважала за

ПІ

Охороне
ємства «
вання», йо
сільгоспхім
ща Вилок
району зах
відер бензи
стояла на за
стилися в
нулися.

Це поміт

...ОТРІБНІ ЯРМАРКИ

Реалії

...ин вони ...тів, вик... ...і пакета... ...престиж ...тивів За... ...них екс... ...спектив... Берегів... ...ів різ... ...І все ж ...якому го... «ходове» ...фоні ре... ...дав дуже

Обмінюючись із фахівцями першими враженнями від побаченого, ті приходили до висновку: Україні є що виставляти. І кой б вона ширше використала набутий в цьому відношенні міжрегіональний досвід, то її економічні зв'язки з Угорщиною та іншими країнами були б набагато ефективнішими.

Думка фахівців набуває особливої актуальності в ці дні, адже з 19 по 23 червня подібна міжнародна виставка «Експо-Ужгород-92» пройде в обласному центрі Закарпаття. Заявки на участь у ній надіслали понад 100 великих зарубіжних фірм, зокрема США, Німеччини, Іспанії, Франції Голландії, Австрії. Вперше буде представлено португальський та південноафриканський бізнес. Приїжджає відомий італійський торговий дім «Модена». Є заявки з Молдови, Білорусі, інших країн СНД. Лише українські підприємці знову пасуть задніх: за два тижні до відкриття взяти участь в ужгородській виставці виявили бажання лише з десяток колективів.

Микола ГОРВАТ.

Ужгород.

КУЛЬТ НА УЛАМКАХ КУЛЬТ...

Прецедент

Идучи якось увечері повз Будинок органної музики, звернув увагу на табличку: «Костьол св. Миколая. Римо-католицька конфесія». Зайшов. Горіли свічки, ксьондз читав молитву. Кілька десятків віруючих губилися у величезному, на 750 місць, залі. Могутній концертний орган мовчав.

Що це? Адже відомо, що в збудованому наприкінці XIX століття костьолі ніколи не правилися служби — він не був навіть освячений. Та й будувалася ця примхлива споруда — витвір київського архітектора К. Городецького — на муніципальні гроші та пожертви киян. Отже, належати має місту — світським, а не духовним володарям. І, якщо на те пішло, творець костьолу (він же — автор знаменитого київського Будинку з Химерами) далеко відійшов від культових канонів, експериментуючи з новими на той час будівельними матеріалами: з Європи прийшов цемент...

— Так, це — пам'ятка архітектури,— говорить директор Республіканського будинку органної та камерної музики Володимир Лебедєв,— і постановою Кабінету Міністрів № 83 за минулий рік (реєстраційний номер 902) не можна передати костьол у повне розпорядження релігійній общині. Але наші біди почалися з відомого Указу Президента, який передбачав повернення культових споруд колишнім господарям. Ми пішли назустріч римо-католицькій общині Московського району, уклавши відповідну угоду. 4 січня цього року костьол був уперше освячений і тепер тут кожного дня проводяться служби. Община ця невелика — під час Пасхи на Всенощну молитву зібралося всього приблизно 50 чоловік. І це був єдиний випадок, коли община нам заплатила гроші за електроенергію, тепло. Але кожного дня приходять віруючі — і це почало нас вибивати з робочого ритму. Вони порушують розклад, затримуючи служби — і ми не можемо надати можливість нашим виконавцям для нормальних репетицій, відкладаємо початок вечірніх концертів (раніше починали о 19 годині, тепер о 20-й). Община змусила нас обмежитися трьома концертами на тиждень і це при тому, що до нас пішли люди, концерти проходять при повних аншлагах. Та й взагалі на таке велике місто, як Київ, ми маємо дуже мало концертних майданчиків: за Кирилівську церкву веде бойові дії община УАПЦ, колишнє Купецьке зібрання (будинок Філармонії) — на ремонті...

В принципі ми не проти того, щоб передати будівлю віруючим, але орган, який встановлений чеською фірмою у нас, не підлягає переносу в інше приміщення, якого, до речі, немає: він пристосований саме для цього залу... Та й була б користь від цього віруючим — адже римо-католицька ... ва не може на... тувати дах пе... Олександрівськ... — не вистачає ... А католики роз... ливу кампанію ... костьолу їм: зі... Київській облас... підписів — там ... руючи, аби пол... надіслали їх до ... ністрів.

Дії католиць... змусили нас як... ся. Так народи... підписами пров... ських музикант... льтури: не мож... з великими тру... будоване. Кость... сто концертний ... загальнореспубл... нтром органного ... го мистецтва, щ... дичною лабора... турним центро... якого тут рані... було, встановле... жавний рахунок...

Є

...ршави до ...годні в ...ими жур... ...глядачам ... Україні ...еспондент

...язки з ... США. ...вквитка?

... як і в ... — 240 ...ць. Оскі... однако... ...привер... ...ким рів... За од... ...польоту

надати їм якнайбільшу кількість послуг.

— **Багато бажаючих скористатися літаками «ЛОТ»?**

— Із Варшави до Києва повне завантаження. Зворотні рейси використовуються не так ефективно, але сподіваємося, що справи повернуть на краще, коли ми самі зможемо бронювати квитки. Зараз через відсутність приміщення під офіс це роблять Авіалінії України.

— **«ЛОТ» перевозить також вантажі?**

— Так, сьогоднішнім рейсом ми доставили транзитні вантажі з США, Канади, Ізраїлю.

— **Так щасливих польотів.**

— Дякую, і запрошую читачів «Голосу України» літати літаками «ЛОТу», ми зробимо все, щоб під час польоту ви почували себе комфортно.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

Оказії

ХЛІБ НАШ НАСУЩНИЙ

Вирішив зайнятися сільським господарством священик УАПЦ отець Борис Чорноводський з села Любомирки Добровеличківського району. Річ у тім, що місцеві керівники спробували виселити його з хати — на тій підставі, що батюшка «не працює в сільському господарстві».

Тепер підстава відпала. Чорноводському вручено державного акта про надання у приватну власність 10 гектарів землі.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

...ШИХ НАДІЙ

...атеріалів, ...ою відпо... ...нінням і ...оліннями, ... України ...ний кон... ...ретворен... ...ологічно ...бажаючих ...ть проси... ...до Оргко... ...термін з ... цього ...вий строк

після одержання заявки надішле заявнику положення про проведення конкурсу.

Переможцю Кабінет Міністрів України видає ліцензію на реалізацію проекту та технічних рішень на контрактних умовах.

Передбачається відзначення кращих робіт преміями: перша (одна) — 20 тисяч доларів США, друга (дві) — 10 тисяч доларів США, заохочувальні (п'ять) — 5 тисяч доларів США.

Кабінет Міністрів звертається до урядів і народів світового співтовариства, міжнародних і національних організацій, вчених і спеціалістів, ділових кіл підтримати ідею проведення конкурсу та взяти в ньому участь.

Для підтримки конкурсу відкрито спеціальний рахунок: Агропромбанк «Україна» — кореспондентський рахунок 9498028 у Deutshe Bank AG Frankfurt/Main для Українського відділення Всесвітньої лабораторії, р/р 000070148 в ОПЕРУ Агропромбанку «Україна» м. Київ (в доларах США і ДМ); р/р 000608723, Київська міськдирекція Укрсоцбанку, МФО 322012 (в карбованцях).

Оргкомітет Міжнародного конкурсу.

10 червня відбулося засідання тимчасового Священного Синоду Української православної церкви. Він дав оцінку релігійній ситуації в Україні. Головною причиною, що породила новий розкол, Синод назвав втручання Московської патріархії у справи УПЦ і Харківський самочинний «собор», який грубо порушив Статут УПЦ та церковні канони (34 апостольське правило). Тож у зверненні Священного Синоду УПЦ до Архієрейського Собору РПЦ говориться: «Українські єпископи, що фактично відмовилися від незалежності Української православної церкви, не можуть представляти інтереси УПЦ на Архієрейському Соборі Російської православної церкви 11 червня 1992 року та виступати від її імені. Адже згідно із

ВОЗЛЮБИ БЛИЖНЬОГО, ЯК САМОГО СЕБЕ

З життя церков

Статутом вища судова церковна влада на Україні належить Архієрейському та помісному соборам УПЦ. Тому Архієрейський Собор РПЦ не має права судити Предстоятеля УПЦ».

Синод УПЦ звернувся до Собору РПЦ з проханням заради церковного миру і злагоди не розпалювати релігійної ворожнечі та ненависті серед православних і не створювати нового розколу на Україні. Зокрема, наголошується, якщо Архієрейський Собор РПЦ застосує до Митрополита Київського і всієї України Філарета канонічні санкції за його відмову «добровільно» піти з посади Предстоятеля УПЦ, то ці санкції не будуть визнані законними Українською православною церквою, яка має статус незалежної, і будуть розцінюватися як грубе втручання у внутрішнє життя УПЦ.

Синод УПЦ запевнив, що, як і раніше, УПЦ перебуває у канонічній єдності з РПЦ та з усіма помісними православними церквами, залишаючись при цьому незалежною та самостійною в управлінні.

Ніна РОЗАНОВА.

Анонс

МИТРО... У РО... МЕЦЕ...

Художник з ... онід Могучов з... гався кон'юнкту... ще донедавна м... певний зиск. П... полотно те, що ... ло на душу, без... жити справжнь... тура. Малював ... стирі, маєтки ... — оті обереги ... шого народу. ... зажі рідної зем...

Саме такі р... Могучова і ск... цію його персон... ки «Джерела д... ті», яка відкрил... ставочному зал...

Ракурс

ІНТЕРВ'Ю НА ХОДУ

Нині столичний театр імені Франка — на гастролях у Львові. З актрисою Наталею Сумською мені вдалося перекинутись кількома словами буквально перед самим від'їздом.

— **Наталю, чим для вас пам'ятний нинішній сезон?**

— Звичайно, роллю Жанни д'Арк у мюзиклі «Біла ворона». Це роль, від якої можна вести серйозний відрахунок у житті... Мрія!

— **Скільки вистав уже зіграно?**

— Близько шістдесяти, і не лише в Києві, а й у Білорусі, Росії, Польщі, Австрії. А тепер ось — Львів.

...Вона не встигла чи не вважала за потрібне додати, що Львів — не просто точка на гастрольній карті: колись тут працювали її батьки-актори, колись мала Наталочка ходила тут до школи, і її ще пам'ятають старі вулички центру...

Лариса НУЖНА.

На фото Ірини ОСТАПЧИК — Наталя Сумська у виставі «Біла ворона».

Що почім!

ЯК ТОМУ ЖИВЕТЬСЯ, ХТО НЕ ПРОДАЄТЬСЯ

Вийшов останній номер популярної на півострові газети «Курортный Крым». Вона видавалася з 1934 року безперервно, навіть під час війни. У наш неспокійний час газета зайняла чітку центристську позицію, не підтримувала лідерів республіканського руху Криму. Різні комерційні структури пропонували «Курортному Крыму» кошти в обмін на зміну позицій, але редактор К. Кінельов і його колеги заявили: газета не продається. І ось видання стало банкротом. Кримське управління «Союздруку» відмовилося проводити допередплату, припинило розповсюдження газети й вимагає від редакції 2 мільйони 300 тисяч карбованців, крім мільйона, заплаченого раніше. Таких грошей тут немає. Журналісти пішли у безстрокову відпустку.

Олександр ПІЛАТ.

Крим.

ВІДК...

Після чотир... А його директо... України Борису... таємо ювіляра ...

— Я безмеж... що ми нарешт... Кажуть, краще ... будуватися — ... конався на вла... Чотири роки т... ши ремонт на ... карбованців, ми... лися в 12. Нам... то легше навч... цювати на мане... зумітися з буді...

І все ж таки ... ний Київврембуд... ству культури ... без їх підтрим... ремонт тягнувся ... рік.

— **Тож тепе... цирк відповіда... гам і артистів, ...**

— Так, можу ... переконати.

— **Чи не ста... то дорогим зад...**

Фотофакт

КОНЦЕРН ШУКАЄ ВИХОДУ

Концерн «Азовмаш» входить в ринок з новою продукцією — контейнер-цистернами. Вони не потребують колісних пар, гормозних систем, новинка має кілька варіантів, її можна перевозити будь-яким видом транспорту. А що найголовніше — виріб відповідає світовим стандартам, італійці вже зробили заявку на першу партію товару. Це дозволить концернові втриматися на краю економічної прірви, бо традиційні замовники не поспішають купувати цистерни. Творчі сили концерну (а тут працює спеціалізований конструкторсько-технологічний інститут) активно шукають вихід. Останнім часом фірми «Азовмашу» налагодили випуск газових плит, колонок і навіть наборів кухонних меблів.

Фото Б. ДЕМБИЦЬКОГО (Укрінформ).

...НИ,

...урнал, за... ...огічна ду... ...Альбертсь...

... Прилюк, ...ічних чи...

...ець сучас... ... та рухів ... (віце-пре... ...соціологіч... ...бик (полі... ... інші. Ма... ... навколо ... з полі... ... що «Го... ...же нам ...

...будівницт... ...ства свід... ...нема цілі... ...дови неза... ... ж вона ...

...незалежно... ...имки важ...

...нема. Єди... ...платників ...становлен... ...тичної на ... це варте

...ву вела ...РОЛЬ.

Знак біди

ПІШЛИ ПО БЕНЗИН

Охоронець малого підприємства «Автотехобслуговування», його колега з райсільгоспхімії та житель селища Вилок Виноградівського району захотіли взяти кілька відер бензину з цистерни, що стояла на запасній колії. Спустилися в ємкість і не повернулися.

Це помітила 13-річна донька одного з них і побігла за матір'ю. Повернувшися з нею, дівчина вирішила дізнатись, чому не піднявся з цистерни тато. Зазирнула всередину і... Її теж не стало. Всі четверо отруїлися токсичними газами.

Микола ГОРОВИЙ.

Закарпатська область.

Маленькі ...

УСІ — НА ТА...

На міських та приміських маршрутах Сумщини дедалі більше з'являється автобусів із «шашечками». Окрім цієї декоративної д... нічим не відріз... інших, зате пл... вища вдвічі к...

ГОЛОС України

увечері повз
ої музики,
а табличку:
колая. Римо-
есія». За-
чки, ксьондз
Кілька десят-
рилися у ве-
50 місць, за-
цертний ор-

відомо, що
наприкінці
тьолі ніколи
ужби — він
вичений. Та
примхлива
київського
Городецького
ні гроші та
Отже, нале-
— світським,
олодарям. І,
, творець
е — автор
ського Бу-
ми) далеко
ьтор кано-
ую но-
будівельни-
з Європи

пам'ятка ар-
ріть дирек-
ького будин-
амерної му-
Лебедєв, — і

КУЛЬТ НА УЛАМКАХ КУЛЬТУРИ

Прецедент

постановою Кабінету Міністрів № 83 за минулий рік (реєстраційний номер 902) не можна передати костьол у повне розпорядження релігійній общині. Але наші біди почалися з відомого Указу Президента, який передбачав повернення культових споруд колишнім господарям. Ми пішли назустріч римо-католицькій общині Московського району, уклавши відповідну угоду. 4 січня цього року костьол був уперше освячений і тепер тут кожного дня проводяться служби. Община ця невелика — під час Паски на Всенощну молитву зібралося всього приблизно 50 чоловік. І це був єдиний випадок, коли община нам заплатила гроші за електроенергію, тепло. Але кожного дня приходять віруючі — і це почало нас вибивати з робочого ритму. Вони порушують розклад, затримуючи служби — і ми не можемо надати можливість нашим виконавцям для нормальних ре-

петицій, відкладаємо початок вечірніх концертів (раніше починали о 19 години, тепер о 20-й). Община змусила нас обмежитися трьома концертами на тиждень і це при тому, що до нас пішли люди, концерти проходять при повних аншлагах. Та й взагалі на таке велике місто, як Київ, ми маємо дуже мало концертних майданчиків: за Кирилівську церкву веде бойові дії община УАПЦ, колишнє Купецьке зібрання (будинок Філармонії) — на ремонті...

В принципі ми не проти того, щоб передати будівлю віруючим, але орган, який встановлений чеською фірмою у нас, не підлягає переносу в інше приміщення, якого, до речі, немає: він пристосований саме для цього залу... Та й була б користь від цього віруючим — адже

римо-католицька община Києва не може навіть відремонтувати дах переданого їй Олександрівського костьолу — не вистачає сил і коштів. А католики розгорнули бурхливу кампанію за передачу костьолу їм: зібрали по всій Київській області дві тисячі підписів — там не лише віруючі, аби поляк був — і надіслали їх до Кабінету Міністрів.

Дії католицької общини і змусили нас якось захищатися. Так народився лист за підписами провідних українських музикантів і діячів культури: не можна руйнувати з великими труднощами побудоване. Костьол — не просто концертний зал. Він став загальнореспубліканським центром органного виконавського мистецтва, школою, методичною лабораторією, культурним центром. А орган, якого тут раніше ніколи не було, встановлений за державний рахунок.

Не останнім аргументом на користь того, щоб залишити Будинок органної музики творчою організацією, буде і те, що Україна сьогодні стала самостійною державою, в якій відкриваються посольства, консульства, постійно перебуває велика кількість громадян інших держав. І їм — які звикли до певного культурного мікроклімату — буде дико опинитися у культурній пустелі, в яку може перетворитися наша столиця...

Що тут можна додати? Богу — Богове? І так не виходить. Бо чомусь влаштовують у Ватикані, світовій католицькій столиці, світські концерти у цілком культових храмах. Виступав там і наш знаменитий земляк Богдан Которович — і отримав на те благословення самого Папи. Є пророки і у нашій батьківщині: у Рівному відбувся фестиваль «До Бога — різними голосами». А потім був Указ — розумний Указ — і нерозумні його виконавці...

Костянтин ПАРИШКУРА.

Відгукніться!

Допоможіть врятувати життя 29-річному Ярославу Полюку, ченцеві одного з монастирів Прикарпаття. Повернути йому здоров'я після дуже складної операції на нирках береться український лікар з Австрії. Для цього потрібні великі кошти, які родина тяжко хворої людини не в змозі заплатити. Пожертви просимо адресувати: ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ПРОМБУДБАНК, Р/Р 701802, МФО 336354, З ПОМІТКОЮ «НА ОПЕРАЦІЮ Я. І. ПОЛЮКУ».

Наперед вам вдячні!

Прес-секретар обласної Ради народних депутатів П. ПАРИПА.

булося засі-
ата, священ-
ї пра-
. Він дав
ситуації в
причиною,
вий розкол,
ручання Мо-
рхії у спра-
ський само-
який грубо
УПЦ та цер-
апостольсь-
у звернен-
Син УПЦ
ого обору
«Українсь-
фактично
незалежності
православної
представ-
ПЦ на Архі-
Російської
ви 11 черв-
виступати
згідно із

ВОЗЛЮБИ БЛИЖНЬОГО, ЯК САМОГО СЕБЕ

З життя церков

Статутом вища судова церковна влада на Україні належить Архієрейському та помісному соборам УПЦ. Тому Архієрейський Собор РПЦ не має права судити Предстоятеля УПЦ».

Синод УПЦ звернувся до Собору РПЦ з проханням заради церковного миру і злагоди не розпалювати релігійної ворожнечі та ненависті серед православних і не створювати нового розколу на Україні. Зокрема, наголошується, якщо Архієрейський Собор РПЦ застосує до Митрополита Київського і всієї України Філарета канонічні санкції за його відмову «добровільно» піти з посади Предстоятеля УПЦ, то ці санкції не будуть визнані законними Українською православною церквою, яка має статус незалежної, і будуть розцінюватися як грубе втручання у внутрішнє життя УПЦ.

Синод УПЦ запевнив, що, як і раніше, УПЦ перебуває у канонічній єдності з РПЦ та з усіма помісними православними церквами, залишаючись при цьому незалежною та самостійною в управлінні.

Ніна РОЗАНОВА.

МИТРОПОЛИТ У РОЛІ МЕЦЕНАТА

Анонс

Художник з Чернігова Леонід Могучов завжди остерігався кон'юнктури, хоч вона ще донедавна могла давати і певний зиск. Переносив на полотно те, що глибоко лягало на душу, без чого не може жити справжня творча натура. Малював церкви, монастирі, маєтки відомих родин — оті обереги духовності нашого народу. І, звісно, пейзажі рідної землі.

Саме такі роботи Леоніда Могучова і склали експозицію його персональної виставки «Джерела духовної пам'яті», яка відкривається у Виставочному залі Федерації незалежних профспілок України на Майдані Незалежності у Києві. Одним з організаторів вернісажу виступила Українська православна церква. А спонсором виставки став митрополит Київський і всієї України Філарет.

Роман ВАТРИЧ.

На знімку: Леонід Могучов за роботою.

Добра вість

МНОГАЯ ЛІТА ПОЛІССЮ

У Житомирі, при спільному підприємстві «Спадщина», створено незалежний Науково-дослідний інститут екології Полісся. Серед багатьох завдань, які він розв'язуватиме, — удосконалення взаємодії державних і громадських організацій по збереженню етносу поліщуків, ліквідація наслідків Чорнобильської аварії, розробка і впровадження у виробництво екологічних технологій, культурно-освітянська робота, екологія поліської культури — однієї з найдревніших ланок слов'янської і вселюдської історії. Вчена рада інституту, до якої увійшли професори з різних країн СНД (невдовзі, очевидно, до них приєднаються іще двоє — із США) виробила конкретну програму діяльності свого закладу. Передбачається, зокрема, налагодити випуск ліків з цеоліну — мінералу, який виводить радіонукліди з організмів людини й тварини. Разом з ученими Київського університету імені Т. Г. Шевченка у серійне виробництво буде запроваджено лінію по виготовленню водоочисних апаратів типу «Джерельце».

Одним із структурних підрозділів інституту, який очолив професор, доктор філософських наук, заслужений працівник освіти України М. Никончук, стане етнографічний музей під відкритим небом. Його створення розпочато на правому березі річки Тетерів.

Фінансуються необхідні роботи як з державного бюджету, так і організаторами нового інституту, різними організаціями і банками.

Володимир ЛИЗА.

Житомир.

В'Ю
ОДУ

ий театр іме-
гастролях у
исою Ната-
ні вдалося
ькома слова
еред самим

им для вас
ній сезон?
ролю Жан-
ці «Біла во-
ві якої мо-
зний відра-
Мрія!

став уже зі-

істдесяти, і
, а й у Біло-
ці, Австрії.
Львів.
игла чи не
ібне додати,

що Львів — не просто точка на гастрольній карті: колись тут працювали її батьки-актори, колись мала Наталочка ходила тут до школи, і її ще пам'ятають старі вулички центру...

Лариса НУЖНА.

На фото Ірини ОСТАПЧИК — Наталя Сумська у виставі «Біла ворона».

Що почім!

ЯК ТОМУ ЖИВЕТЬСЯ, ХТО НЕ ПРОДАЄТЬСЯ

Вийшов останній номер популярної на півострові газети «Курортный Крым». Вона видавалася з 1934 року безперервно, навіть під час війни. У наш неспокійний час газета зайняла чітку центристську позицію, не підтримувала лідерів республіканського руху Криму. Різні комерційні структури пропонували «Курортному Крыму» кошти в обмін на зміну позицій, але редактор К. Кінельов і його колеги заявили: газета не продається. І ось видання стало банкротом. Кримське управління «Союздруку» відмовилося проводити передоплату, припинило розповсюдження газети і вимагає від редакції 2 мільйони 300 тисяч карбованців, крім мільйона, заплаченого раніше. Таких грошей тут немає. Журналісти пішли у безстрокову відпустку.

Олександр ПІЛАТ.

Крим.

Ура!

ВІДКРИВСЯ ЦИРК

Після чотирирічного ремонту відкрився Київський цирк. А його директору і головному режисеру, народному артисту України Борису ЗАЙЦЮ днями виповнилося 60 років. Вітаємо ювіляра і пропонуємо інтерв'ю Бориса Михайловича.

— Я безмежно щасливий, що ми нарешті відкрилися! Кажуть, краще погоріти, аніж будуватися — в цьому переконався на власній шкурі. Чотири роки тому розпочавши ремонт на 2,5 мільйона карбованців, ми ледве вклалися в 12. Нам було набагато легше навчити слона танцювати на манежі, ніж порозумітися з будівельниками...

І все ж таки я дуже вдячний Київрембуду та Міністерству культури України, бо без їх підтримки і допомоги ремонт тягнувся б ще не один рік.

— Тож тепер Київський цирк відповідає всім вимогам і артистів, і глядачів?

— Так, можу вас у цьому переконати.

— Чи не стане і цирк надто дорогим задоволенням?

— Ми не маємо морального права збільшувати ціни на квитки, адже 80 відсотків глядачів — діти. Тож середня вартість квитків — 10 карбованців. Але для нас вона збиткова, тому вирішено створити асоціацію циркових підприємств України, яка має перерости у державне об'єднання. Без її підтримки нам не вижити.

— Тож чим порадує цирк?

— У ці дні на арені цирку — народні артисти колишнього Союзу подружжя Шевченків зі своїм колективом. Ведуться переговори про гастролі у Києві польського та угорського циркових колективів. А наступного сезону запросимо кілька провідних циркових колективів світу...

Розмову вів Юрій НЕСТЕРЯК.

Знак біди

ЛИ ПО БЕНЗИН

лого підпри-
ехобслугову-
з рай-
житель сели-
градівського
взяти кілька
истерни, що
колії. Спу-
і не повер-
3-річна донь-

ка одного з них і побігла за матір'ю. Повернувшися з ні, дівчина вирішила дізнатись, чому не піднявся з цистерни тато. Зазирнула всередину і... Її теж не стало. Всі четверо отруїлися токсичними газами.

Микола ГОРОВИЙ.

Закарпатська область.

Маленькі хитрощі

УСІ — НА ТАКСІ

На міських та приміських маршрутах Сумщини дедалі більше з'являється автобусів із «шашечками». Окрім цієї декоративної деталі, машини нічим не відрізняються від інших, зате плата за проїзд вища вдвічі й більше. Відкрито підвищити ціни на квитки до рівня бодай мінімальної рентабельності транспортники не мають права, тож і змушені вдаватися до примітивних фальсифікацій.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Суми.

ВПЕРШЕ! БЕЗМЕЖНА СТЕРЕО НАСОЛОДА!

НОВА СИСТЕМА SONY СТЕРЕО ПЛЮС ПОЄДНУЄ ШИРОКИЙ ДІАПАЗОН УКХ З ЯКІСТЮ ЗВУЧАННЯ, ПРИТАМАННОЮ ТІЛЬКИ SONY.

▲ SONY **СТЕРЕО ПЛЮС** дає можливість приймати у стереорежимі Ваші улюблені радіостанції як нижнього (65—74 МГц), так і верхнього (87,5—108 МГц) діапазонів УКХ.

▲ SONY **СТЕРЕО ПЛЮС** поєднує високу якість звучання, сучасний дизайн і легкість в користуванні.

▲ SONY **СТЕРЕО ПЛЮС** — це міді- та мінісистеми Hi—Fi і стереомагнітола.

▲ SONY **СТЕРЕО ПЛЮС** надає унікальну можливість створювати високоякісну стереофонотеку ваших улюблених творів.

СТЕРЕО ПЛЮС — це нове слово SONY. Прислухайтесь до нього. Його звучання гідне подиву!

За кожну систему СТЕРЕО ПЛЮС, КУПЛЕНУ з 15 червня до 31 липня 1992 року, в офіційних продавців SONY, Ви отримаєте приз:

▲ 1 аудіокасету SONY
▲ 1 компакт-диск SONY

STEREO PLUS

ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО ВАЛЮТНИХ МАГАЗИНІВ, ЯКІ ТОРГУЮТЬ ПРОДУКЦІЄЮ SONY: КИЇВ: вул. Котовського, 11; аеропорт «Бориспіль»; бульвар Лесі Українки, 22/24; ХАРКІВ: пр. Леніна, 32; ЛЬВІВ: вул. Вигон, 1; площа Ринок, 32; ОДЕСА: вул. Пушкінська, 33; СУМИ: вул. Харківська; УЖГОРОД: вул. Тульська; 10; ЯЛТА: вул. Леніна, 5; ДНІПРОПЕТРОВСЬК: вул. Героїв Сталінграда, 34; ДОНЕЦЬК: вул. Артема, 100; СЕВАСТОПОЛЬ: магазин «Fairn & Swanson».

SONY

ШАРА, СЕНЬОРЫ!

Новейшие PC/AT 286 и 386 фирмы Everest (USA) берете сегодня, а "деревянные" денежки возвращаете по частям — полгода.

В Торговом Доме ИТО продают

КОМПЬЮТЕРЫ В РАССРОЧКУ!

Достаточно заглянуть в Киеве на Майдан Нэзалэжности, 2 или позвонить по тел. (044) 229-80-95, 229-83-76

Еще здесь меняют б/у PC/AT 286 на новые AT 386.

Нигде кроме как в Торговом Доме ИТО

ИТО

Formula

Инвестиционная фирма «ВЕКОБА-ТРАСТ»

СРОЧНО ПОКУПАЕТ простые именные акции страховой акционерной компании **«ОМЕТА-Инстер»** пакетами не менее **100** акций в одном пакете по цене не свыше **18000** рублей за одну акцию.

Возможна оплата наличными: в национальной валюте и СКВ.

Телефон для справок: 293-34-82 в г. Киеве.

МИ ДОПОМОЖЕМО ВАМ ПЕРЕТВОРИТИ ПРОЕКТИ В РЕАЛЬНІСТЬ!

Якщо у вас є проекти:
— по розвитку окремих галузей та видів виробництва;
— по випуску необхідної продукції;
— по випуску сфери обслуговування та соціальної інфраструктури —

ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС — ІНВЕСТИЦІЙНОЇ КОМПАНІЇ «КІНТО»!

Ми допоможемо вам перетворити проекти в реальність, для чого виконаємо такі роботи:
— дамо фінансово-економічну експертизу проекту;
— допоможемо у відкритті та реєстрації акціонерного товариства;
— проведемо підписку на акції;
— здійснимо пошук іноземних інвесторів.

ПРИ ЗВЕРТАННІ ДО НАС НЕОБХІДНО МАТИ:
— описану модель проекту;
— основні дані про грошові витрати, необхідні потужності та результати реалізації програми;
— ініціативну групу для здійснення проекту.

ТЕЛЕФОНИ:
295-73-92 (ФАКС)
296-67-30
ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ «КІНТО».

Импортные тестеры валют

тел. в Москве

(095) 208-31-58, 154-35-34.

ОРГАНИЗАЦИЯ СО СКЛАДА В КИЕВЕ ПРОДАЕТ ПО САМЫМ НИЗКИМ ЦЕНАМ В УКРАИНЕ

ТЕЛЕФАКСЫ:

Самсунг ФХ-2100
Самсунг ФХ-2200
Панасоник КХ-Ф50

Телефон в Киеве
(044) 446-82-86.

ELITEX

ИНФОРМАЦИЯ
О ВЫПУСКЕ АКЦИЙ
АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА

«ЭЛИТЕКС»

ОСНОВНЫЕ ДАННЫЕ ОБ ЭМИТЕНТЕ

Решение о создании акционерного общества «ЭЛИТЕКС» (сокращенно АО «ЭЛИТЕКС») открытого типа принято на собрании учредителей 18 мая 1992 года.

Предмет деятельности АО «ЭЛИТЕКС»:

— комиссионная деятельность по ценным бумагам, а также:

— доверительное управление инвестициями;

— научно-исследовательская деятельность в финансово-экономической сфере;

— консультационные, экспертные и иные услуги в области инвестиций, акционирования, приватизаций, обращения ценных бумаг;

— сбор, анализ и распространение информации о рынке ценных бумаг, публикация аналитических и информационных обзоров;

— внешнеэкономическая и иная не запрещенная законом деятельность, связанная с обращением ценных бумаг.

Предполагаемый размер уставного фонда: 1000000 (один миллион) рублей. Формирование уставного фонда планируется за счет денежных средств от продажи акций.

Состав учредителей:
Акционерное общество «СТАНК»

Граждане:

Кузнецов Андрей Викторович

Кругликов Вадим Анатольевич

Московцева Инна Николаевна.

СВЕДЕНИЯ О ВЫПУСКЕ ЦЕННЫХ БУМАГ

Решение о выпуске акций первой эмиссии принято на собрании учредителей АО «ЭЛИТЕКС» 18 мая 1992 года.

Количество акций: 1000 (одна тысяча) штук.

Номинальная стоимость одной акции: 1000 (одна тысяча) рублей.

Акции АО «ЭЛИТЕКС» первой эмиссии имеют три серии.

Акции серии «А» являются именными простыми и дают право одного голоса владельцу трех акций. Акции серии «Б» являются именными простыми и дают право одного голоса владельцу шестидесяти акций. Акции серии «В» являются именными привилегированными. Владельцам привилегированным акций гарантируются дивиденды в размере 35 процентов годовых.

Начало подписки на акции — 5 июня 1992 года, окончание подписки — 5 сентября 1992 года.

Учредительное собрание акционерного общества планируется провести 5 октября 1992 года. В случае завершения подписки в более короткий срок возможно проведение учредительного собрания ранее запланированного.

Подписка на акции осуществляется по текущей курсовой стоимости. В процессе размещения акции продаются негосударственным юридическим лицам и гражданам с оплатой наличными деньгами и по безналичному расчету.

В случае превышения запланированного уровня подписки уставной фонд и размер эмиссии будут увеличены.

Подписка на акции производится по адресу: 310024, г. Харьков, ул. Пушкинская, 79/2, тел. (0572) 43-26-63, факс 43-26-90.

Для внесения денежных средств в оплату акций открыт временный счет № 000467856 в ХОУ ГК ПСБ МФО 351458.

Цену на скаку остановит

«ТОРГОВЫЙ ДОМ» АССОЦИАЦИИ «ФЕРМЕР»

ЗАИНТЕРЕСОВАН:
в постоянных поставках металлов и сырья;
в потребителях крупных партий ТНП, оргтехники и технологий;
в долгосрочном сотрудничестве с инофирмами по коммерческой и инвестиционной деятельности.

СОДЕЙСТВУЕТ:
в реализации и приобретении сырья и материалов;
продуктов сельского хозяйства;
товаров народного потребления;

ОКАЗЫВАЕТ:
помощь отечественным и зарубежным фирмам и организации выставок и презентаций.

ПОМОЖЕТ:
инициативным и предприимчивым в создании малых предприятий.

ПРИГЛАШАЕТ НА РАБОТУ:
юристов и экономистов с опытом внешнеэкономической деятельности.

К СОТРУДНИЧЕСТВУ:
специалистов с обширными связями с организациями-поставщиками сырья и материалов.

Наш адрес: 254073, г. Киев, ул. Фрунзе, 170.

Телефон: 432-95-80.

Факс: (044) 435-12-35.

Поспішайте придбати "LIAZ" у Києві!

Вантажні автомобілі з дизельними двигунами: рефрижератори, самоскиди, тягачі, трейлери, лісовози фірми "LIAZ" (Чехо—Словаччина) чекають на покупців у Києві.
Ці машини відповідають світовим стандартам за технічними та екологічними характеристиками, економічні в експлуатації.
Панове! У Вас є можливість придбати вантажні автомобілі "LIAZ"
з 23 червня по 17 липня 1992 року на виставці—продажу в Києві.
Оплата у ВКВ, можливі бартерні угоди.
Виставка працює щодня з 10 до 17 години.
Вихідні: субота, неділя.

Наша адреса: Київ, пр.Перемоги, 52/2.
Телефон: 446–53–53
Факс: 446–62–19

25—26 червня 1992 року в місті Києві відбудеться семінар **«Оплата праці, податки, кредит, розрахунки в умовах ринку»**. Учасники семінару забезпечуються найновішими нормативно-інструктивними документами про податки, комерційне кредитування підприємств, організацій, населення, організації розрахунків поміж підприємствами.

Тел. 227-41-67, 227-33-12.

«ИНАУДИТ — УКРАИНА» ЭТО —

— независимые аудиторские и консультационные услуги предприятиям с участием иностранного капитала;

— квалифицированная помощь в организации внешнеэкономической деятельности;

— юридически безупречные документы преобразования СП в современные хозяйственные объединения согласно законам Украины;

— эффективные программы улучшения деятельности фирм и предприятий;

— подготовка учредительных документов для создания предприятий и фирм с иностранным капиталом, постановка в них бухгалтерского и финансового учета, правил внешнеторговых сделок, операций с иностранной валютой.

Короче говоря,
«ИНАУДИТ — УКРАИНА» — ЭТО ГАРАНТИЯ ВАШЕГО УСПЕХА НА ВНЕШНЕМ РЫНКЕ И В ОТНОШЕНИЯХ С ИНОСТРАННЫМ ПАРТНЕРОМ! 252001, Киев, ул. Михайловская, 17.

Тел.: (044) 229-7174, 228-3981, факс (044) 229-3891.

Фирма по низким ценам предлагает:

секции изгороди со столбиками;

сетку металлическую со столбиками;

фильтры для скважин из нержавеющей стали;

сварочные электроды;

ворота, калитки со столбиками;

решетки на окна по эскизам заказчика;

мебель для дач, прихожих;

клетки для выращивания домашних животных.

Тел: 223-06-47; 220-14-34; 227-12-98.

Адрес: Киев, ул. Горького, 48, третий этаж, (остановка метро — «Республиканский стадион»).

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ВИКЛАДАЧІВ ПРАВА,

Враховуючи широкий попит населення на збірник «Нові закони України» (вип. 1), організувала його додатковий випуск.

Всі, хто бажає придбати збірник, можуть звертатися по **тел. 446-41-42, 441-20-02 (м. Київ).**

Другий випуск збірника вийде у вересні 1992 року.

Фірма «АНАЛІТИК» виконує для іноземних та вітчизняних підприємств представницькі функції з наданням приміщення під офіс, а також забезпечує правове та бухгалтерське обслуговування.

З пропозиціями звертатись: 252025, Київ-25, а/с № 217; 252039, м. Київ-39, вул. Голосіївська, 7, кімнати 851-852,

ЕПАФ «Аналітик».

Тел. 265-84-62, 267-35-02.

Науково-виробнича фірма «МАГНУМ»

пропонує зі складу у Києві комп'ютери AT-386/387 фірми SEH-MORSE (Німеччина), RAM 2Mb; 20 Mhz; HDD 116 Mb, FDD 5.25" 1,2 Mb, SVGA, Mouse, 350 000 крб.

Можливе доукомплектування додатковими монохромними терміналами, що дозволяє мати в MS-DOS сумісному середовищі до 5 робочих місць на одному комп'ютері.

Тел. (044) 224-13-77, 224-71-45.

Футбол, чемпіонат Європи

ГОДУЮТЬ... «СУХИМ» ПАЙКОМ

НІДЕРЛАНДИ — ШОТЛАНДІЯ. 1:0 (0:0). Рефері Б. Карлссон (Швеція).

НІДЕРЛАНДИ: ван Брокелен, ван Арле, ван Тіггелен, Куман, Воутерс (Йонк, 56), Бергкамп (Вінтер, 88), Рейкаард, ван Бастен, Гулліт, Р. Вітчге, Рой.

ШОТЛАНДІЯ: Горам, Гаф, Маккіммі, Макферсон, Мелпас, Дюр'є, Макклейр (Фергюсон, 82), Макетей, Макколл, Макаллістер, Маккойст (Галлахер, 76).

ГОЛ: Бергкамп (77). Попереджений Р. Вітчге.

Коментує заслужений майстер спорту Стефан РЕШКО:

— Перша перемога на чемпіонаті. Але якою ціною вона далась, в яких муках народилась! У першому таймі господарювали «оранжеві». Навіть і не перелічити тих гострих моментів, які створювали біля воріт Горама великі майстри Гулліт, ван Бастен, Рейкаард. Але вони ніяк не могли налагодити приціл. Після перерви лункі труби зазвучали вже в стані шотландців, бо склалося враження, що футболісти Нідерландів втомилися. І все ж майстерність і цього разу взяла гору. Бергкампу вистачило і фізичних сил, і прудкості, щоб відгукнутися на чудову передачу Рейкаарда і в «шпагаті» проштовхнути м'яч...

СНД — НІМЕЧЧИНА. 1:1 (0:0). Рефері Ж. Біге (Франція).

СНД: Харін, Чернишов, Цвейба, О. Кузнецов, Шалімов (Іванов, 84), Михайличенко, Канчельскіс, Добровольський, Лютий (Онопко, 46), Коливанов, Д. Кузнецов.

НІМЕЧЧИНА: Іллгнер, Ройтер (Клінсман, 67), Бреме, Колер, Бінц, Бухвальд, Хесслер, Фелер (Меллер, 46), Доль, Рідле, Еффенберг.

ГОЛИ: Добровольський (65, з пенальті), Хесслер (90). Попереджено Добровольського, Харіна, Цвейбу.

Наша збірна випустила перемогу на останніх секундах зустрічі. До першого гола на полі спостерігалася цілком рівна боротьба. І що приємно, всі шість гравців від України діяли старанно. Відзначив би ще й Коливанова, Харіна, Добровольського. А от Шалімов почувався, мов не в своїй тарілці. Після того, як наші вийшли вперед, суперник перехопив ініціативу. І збірна СНД та її шанувальники пережили, скажу прямо, неприємні хвилини. Адже суперник увесь час нагнітав темп і загрожував воротам Харіна.

Після зустрічі, яка завершилася красивим влучним ударом дугою зі штрафного, виконаного Хесслером, тренери команд сказали ось що.

Берті ФОГТС:

— Помилок припустилися багато і ми, і наш суперник. Утім, як на мене, матч вийшов. Поразка однаковою мірою була б нещастям і для нас, і для вихованців Бишовця. Гадаю, що після пропущеного гола моя команда нарешті заграла від серця. Результатом задоволений, бо ми ж грали не з Австрією або Ірландією, а з авторитетною і сильною командою СНД.

Анатолій БИШОВЕЦЬ:

— Шкода, що не втримали перемогу. Але і нічия з ФРН на старті — цілком пристойно. В зустрічі з Нідерландами не виключені зміни в складі. Є, на жаль, травмовані.

ФРАНЦІЯ — АНГЛІЯ. 0:0. Рефері Ш. Пухл (Угорщина).

ФРАНЦІЯ: Мартіні, Аморос, Блан, Казані, Дешамп, Созе, Папен, Фюрнандес (Перес, 80), Болі, Дюран, Кантона.

АНГЛІЯ: Вудс, Пірс, Керун, Укер, Платт, Стівен, Лінекер, Сінтон, Палмер, Бетті, Ширер.

Попереджені Фернандес, Бетті.

Це був, фактично, ключовий матч у групі. Як на мене, він був поки що найвидовищнішим, найцікавішим за сюжетом. Але, на жаль, без забитих м'ячів. Узагалі результативністю на шведському турнірі шанувальників футболу не радують...

ШВЕЦІЯ — ДАНІЯ. 1:0 (0:0). Рефері А. Шмідхубер (ФРН).

ШВЕЦІЯ: Равеллі, Нільссон, Ерікссон, П. Андерссон, Б'єрклунд, Інгессон, Терн, Шварц, Лімпар (Ерлінгмарк, 90), Бролін, Долін, (Екстрем, 77).

ДАНІЯ: Шмейхель, Вілфорт, Нільсен, Ольсен, Сівебак, Андерсен, Ясенсен (Ларсен, 63), Б. Лаудруп, Крістофте, Поульсен, Крістенсен (Франк, 51).

ГОЛ: Бролін (60). Попереджені Андерсен, П. Андерссон.

Добре в цій грі діяв форвард шведів Мартін Долін, постійно тримаючи в напрузі захист датчан. Саме він розпочав переможну атаку, зробив чудову передачу, якою скористався Томас Бролін — 22-річний цікавий нападаючий.

	В	Н	П	М	О
Швеція	1	1	0	2—1	3
Франція	0	2	0	1—1	2
Англія	0	2	0	0—0	2
Данія	0	1	1	0—1	1

Віктор ГЕНЧУК.

Перша ліга

«ВЕРЕС»? «ПРИЛАДИСТ»?..

На фініші чемпіонату рівненський «Верес» опинився у кращому становищі, ніж його основний суперник — «Приладист». Заключні матчі футболісти з Рівного проведуть на своєму полі. І, мабуть, усе вирішиться в зустрічі лідерів між собою 29 червня. Цей матч пройде у Рівному. А поки що лідери впевнено набирають очки. «Приладист» у Севастополі грав «від оборони». І ця тактика принесла йому успіх. Не давши футболістам «Чайки» господарювати біля своїх воріт, мукачівці одну з контратак завершили голом. Його забив Кінашенко — 1:0.

«Верес» удома переконливо переміг «Полісся» — 3:0. Голи у лідера забили Мєхов (15) та Снєгирьов (78, 89).

У нікопольського «Металурга», який приймав дублерів одеського «Чорноморця», жодних проблем не виникло. Аутсайдер поступився лідерові — 3:0. А от «Кривбасу» перемога над «Артанією» коштувала багатьох зусиль. Хоча Мазур на 13-й хвилині і примусив очаківців розпочати з центру поля, гості не зломилися, а тільки посилили гру в атаці. Лише після того як Филимонов на 72-й хвилині забив другий гол, господарі розслабилися. І поплатилися за це: Брунджадзе на останній хвилині забив гол престижу — 2:1. До речі, Филимонов з «Кривбасу» має на своєму рахунку 15 забитих м'ячів.

Не повезло у Полтаві ще одній команді, яка намагається потрапити в першу трійку. «Закарпаття» нічого не зуміло протиставити «Ворсклі». Полтавець Дейнеко на 39-й хвилині відкрив рахунок, а Піндєєв, який починав сезон у другій команді «Чорноморця», забив свій восьмий м'яч на 69-й хвилині — 2:0.

Результати інших матчів у першій підгрупі такі: «Динамо»-2 (Київ) — «Дніпро» —2:2, «Автомобіліст» — СКА — 4:0, «Десна» — «Поліграфтехніка» — 2:2, «Сталь» — «Кристал» (Чортків) — 1:2. У другій: «Шахтар» (Павлоград) — «Рось» — 2:1, «Хімік» — «Вагонобудівник» — 4:0, «Азовець» — «Кристал» (Херсон) — 3:2.

У першій підгрупі лідирують «Приладист» і «Верес», у яких по 28 очок, «Десна» має 27 очок, «Поліграфтехніка» — 25. У другій підгрупі попереду «Металург»—34 очка, у «Кривбаса» — 33, «Ворскли» — 25.

Перехідна ліга

ЧОРНІ ДНІ «ГАЗОВИКА»

Загострилася боротьба і серед команд, які претендують на вихід до першої ліги. Зараз важко назвати щасливу вісімку, яка отримає підвищення у класі, бо після кожного туру становище команд різко змінюється. Ось результати матчів 14 туру. Група А: «Дністер» — «Газовик» — 1:0, «Андезит» — «Явір» — 3:1, «Лисоня» — «Зірка» — 2:4. Група Б: «Океан» —«Море»—1:0, «Меліоратор» — «Антрацит» — 4:2, «Дружба» — «Прометей» — 1:1.

У групі А до першої четвірки входять: «Газовик» та «Зірка» — 16 очок, «Дністер» та «Явір» — 15 очок. Їх цілком можуть наздогнати «Олімпік» і «Андезит», у яких по 13 очок.

У групі Б попереду «Бажановець» — 17 очок. «Титан» — 16, «Дружба» — 15, «Прометей», «Меліоратор» та «Океан» мають по 13 очок.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

Вища ліга

ЗА КРОК ДО ФІНІШУ

ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ З ФУТБОЛУ. ВИЩА ЛІГА. 19-й ТУР.

ГРУПА А.

«КАРПАТИ» — «ЧОРНОМОРЕЦЬ». 2:1 (0:1). 3500 глядачів. Суддя В. Шевченко (Київ). Голи: Бенько (47, з пенальті), Забранський (48) — у господарів; Гецко (40) — у гостей.

«ТЕМП» — «ЕВІС». 1:1 (1.0). 5000 глядачів. Суддя Р. Зань (Львів). Голи: Заруцький (7)— у господарів; Ярков (86) — у гостей. Попереджені Черняк («Темп»). Високос, Кресс (обидва — «Евіс»).

«ТОРПЕДО» — «ТАВРІЯ». 1:1 (1:0). 2000 глядачів. Суддя В.Стоян (Алчевськ). Голи: Заєць (39, з пенальті) — у господарів; Гудименко (78) — у гостей. Попереджені Зайцев («Торпедо»), Турчиненко, Шевченко, Воронежський (усі — «Таврія»).

«ШАХТАР» — «МЕТАЛУРГ». 2:0 (0:0). 1100 глядачів. Суддя Я. Грисьо (Львів). Голи: Драгунов (74, з пенальті), Століовицький (76). Попереджений Вернидуб («Металург»).

	І	В	Н	П	М	О
Таврія	17	11	5	1	30— 9	27
Шахтар	17	10	5	2	31—10	25
Чорноморець	17	8	7	2	28—12	23
Металург	17	6	6	5	20—16	18
Торпедо	17	5	7	5	18—16	17
Кремінь	17	4	8	5	15—19	16
Карпати	17	4	6	7	13—18	14
Нива Вц.	17	4	4	9	14—31	12
Евіс	17	3	4	10	12—27	10
Темп	17	2	4	11	9—32	8

ГРУПА Б.

«МЕТАЛІСТ» — «ДИНАМО». 2:1 (1:1). 4000 глядачів. Суддя В. Авдиш (Сімферополь). Голи: Призетко (42), Хомуха (78, з пенальті)— у господарів; Саленко (26, з пенальті) — у гостей.

«НАФТОВИК» —СК «ОДЕСА». 3:1 (0:1). 3500 глядачів. Суддя О. Кацман (Кіровоград). Голи: Задорожний (52), Горох (64), Липинський (88) — у господарів; Єрмаков (6) — у гостей. Попереджений Парахневич (СК «Одеса»).

«НИВА» Тр. — «БУКОВИНА». 1:0 (0:0). 8000 глядачів. Суддя А. Попов (Київ). Гол: Бабій (65). Попереджені Марков, Крячик (обидва — «Буковина»).

«ВОЛИНЬ» —«ПРИКАРПАТТЯ». 1:1 (1:0). 2700 глядачів. Суддя В. П'яних (Донецьк). Голи: Дикий (4) — у господарів; Ковтанюк (84) — у гостей. На 68-й хвилині Бурч («Волинь») не реалізував пенальті. Попереджені А. Шулятицький, Ватаманюк (обидва — «Прикарпаття»).

	І	В	Н	П	М	О
Динамо	17	12	4	1	28—12	28
Дніпро	17	10	2	5	25—14	22
Металіст	17	8	5	4	21—14	21
Нива Тр.	17	7	5	5	14—12	19
Буковина	17	7	4	6	17—14	18
Волинь	17	7	2	8	22—21	16
Зоря—МАЛС	17	6	4	7	22—22	16
Нафтовик	17	5	3	9	11—25	13
Прикарпаття	17	3	6	8	9—16	12
СК «Одеса»	17	2	1	14	13—32	5

Завтра учасники чемпіонату зіграють матчі останнього туру, які мають вирішити багато. Приміром, в Донецьку стане відомий суперник київського «Динамо» в суперфіналі за золоті нагороди. «Таврію» влаштовує навіть нічия, а «Шахтар» — тільки перемога. Вона виводить його на підсумкове перше місце в групі.

Вирішиться й питання про друге місце в групі Б, на яке претендують «Дніпро» і «Металіст». Переможець цієї суперечки дістане право позмагатися за бронзові медалі...

ДІВОЧІ ЗАБАВИ НА ЛЬОДУ

З 22 до 27 червня в Санкт-Петербурзі пройде своєрідний хокейний фестиваль, участь у якому візьмуть команди ветеранів, юнаків і... жіночі колективи. Україну на берегах Неви представлятимуть юнацький колектив київської ДЮСШ (тренер Едуард Дяков) і жіноча національна збірна.

Так-так, є у нас віднедавна і збірна хокеїсток. Створено її на базі команди КДІФКу та харківського клубу «Метава»

За суперниць нашим дівчатам будуть дві збірні США, а ще й Латвії, Росії, Москви і хтось із Скандінавії.

— Жіночий хокей у світі досить популярний,— розповідає головний тренер національної збірної України, старший викладач кафедри спортивних ігор КДІФК Валерій ПОНОМАРЕНКО. — Приміром, у Канаді дівочий хокей веде свою історію з 1917 року. А в бундеслізі ФРН нині змагається 50 клубів.

Як відомо, на травневому конгресі ІІХФ (Всесвітньої федерації хокею) наша держава отримала міжнародне визнання. Зокрема, жіноча збірна в березні 1993 року дебютуватиме в чемпіонаті Європи по групі Б.

— Хто ж входить до команди, якою керуєте?

— Серед гравців є й майстри спорту міжнародного класу, майстри спорту з хокею, але... на траві. Це Майя Михайлович і Катерина Михайлова, які успішно поєднують літній і зимовий хокей. Решта дівчат прийшла з фігурного катання, шорт-треку, ковзанярства.

— Як готуватиметесь до чемпіонату Європи?

— Візьмемо участь у міжнародних турнірах у Фінляндії та Швеції. Хочу запропонувати співробітництво спонсорам, які матимуть зиск від цього. Бо виступатиме й у комерційних турнірах. Окрім того, кільком нашим гравцям уже пропонують контракти солідні зарубіжні клуби. Говорю про це тому, що, не критимусь, відчуваємо фінансові проблеми.

...І не тільки жіночий, а й дитячо-юнацький, і чоловічий хокей сьогодні в Україні — жебраки. Йому необхідна суттєва підтримка і допомога. Адже може статися непоправне: дуже швидко розвалиться те, що так важко будувалося десятиріччями, і цей популярний та корисний вид спорту припинить існування в нашій державі. Не хотілося б цього

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61 441-89-46

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж 419246.

Зам. 0311111.

проспект Перемоги, 50. Комбінат друку видавництва 252047, Київ, «Преса України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9